

steklar

150 let years
Steklarna Hrastnik
1860 - 2010

Kaj je res in kaj je laž,

V čudnem mestu Križemkraž.
Vsakdo, ki se tam pokaže,
Dva obraza ti pokaže... (K. Kovič)

Iz vsebine:

Uvodnik	2
Nagovor direktorja	3-4
Spremembe v organizaciji	5
Zlata nit	6
Poslovanje	7
Podjetniki v podjetju	8-10
Intervju Darko Jamšek	11-13
Marketinške novice	14-15
Sponzorstva	16-17
Otroci na obisku	18-19
Varni kotiček	20-21
SH - Opal	22-23
In memoriam	24
Sindikata	25
Gasilski kotiček	26
Vabilo na koncert	27
KS Steklarna	28-29
Druga dimenzija	30
Kadrovske novice, zahvale	31
Križanka	32

Ko sem imela priložnost obiskati steklarno s kopico otrok, večinoma starih tam nekje do 12 let, sem imela krasno priložnost za nekaj trenutkov videti ves proces ustvarjanja stekla kot nekaj – preprostega. Zmešaš malo peska, ga stopiš, se ta oranžno žareča kača oblikuje malo in – voila – že vidimo kozarec, lučko, laboda, vazo ali račko... Pustimo podrobnosti ob strani – toda včasih je tako osvežilno pogledati na svet drugače, brez predsodkov, prevelikih pričakovanj ali obtoževanj. Seveda boste ugovarjali, da je v življenju, kjer je večina izmed nas doživela kakšen izjemno boleč poraz ali dva, to težko. Razumem. Toda enostavnost, preprostost, s katero otroci gledajo v svet, je vredna posnemanja vsaj na osebni ravni. Vse prevečkrat se zgodi, da naše srce zapremo pred srečo zaradi predsodkov. Preveč ukvarjanja z malenkostmi. Ko iščemo napake, kjer nas čaka ljubezen. Včasih nas hladne in brez besed pustijo tisti, ki jim dovolimo spoznati najboljši v nas – pa to še vedno ni dovolj. Iskanje popolnosti osebno vidim kot, kako ironično, popoln nesmisel. Ker je potem ne vidiš tam, kjer že obstaja. V tebi. V nekom, s katerim načrtuješ preživeti življenje, pa te strah pred lepim popolnoma ohromi. Popolnost je tkanje odnosov z družino. In čisto vsakdanje reči, kot so mavrica, snežinka ali speči otrok. In potem se mnogim zgodi, da začnejo namesto popolnosti iskati – napake. Drug obraz. Laži tam, kjer jih ni. Skrite namene.

In pustijo zlomljena srca. Hladno sapo. Malo besed. In **možnost, da se postaviš spet na noge in zaživiš po svoje. Pokončno. Ponosno. Popolno.**

Trdno verjamem, da nam je med prazničnimi lučmi dana tudi možnost, da poleg vseh (ne)smiselnih obredov opravimo tudi svojo notranjo inventuro. Saj ne, da ne bi bil za to primeren katerikoli letni čas ali ura dneva – pa vendar je lažje, ko nas praznično vzdusje na nek način prisili biti boljši. Pustimo radovednosti, da nas nauči nekaj novega. Pustimo preprostim stvarim, da se nas dotaknejo. Predvsem pa (udeleženci preventive bodo že vedeli, kaj so me učili) – pustimo, da se nas drugi ljudje, predvsem bližnji, v resnici dotaknejo. Cena, ko odrineš možnost prijateljstva in ljubezni stran, je preprosto previsoka...

Morda so vse besede na prvi pogled težko združljive z medijem, ki jih podaja, saj je steklarina pač le hladen, pust, poslovni svet. Pa je res?! Za odpiranje src in možnosti, da tudi ta svet ni črnobel, boste v zadnji letošnji številki našli prilogo Podjetniki v podjetju. V tokratnem uvodniku samo izpostavljam – odzive pa čakam do naslednje številke. Vsem, ki ste se v preteklosti preveč osredotočili na iskanje napak, želim – da se osredotočite na iskanje sreče. Vsem, ki ste iskali preprič – iščite nasmehe. Vsem, ki se dotikate samo rok – dotaknite se kdaj srca. Vsem, ki razumete samo bolečino – želim uspešno iskanje poti do drugih občutkov, saj vas bolečina oropa vsega resnično zanimivega. Vsem pa, da kdaj pogledate tudi vase in – odpustite... Komurkoli. Karkoli. Predvsem pa sebi.

Vsakršna oblika sreče je zasebna. Naši največji trenutki so osebni, imajo svoj razlog, so nedotakljivi. Stvari, ki so nam svete in dragocene, so stvari, ki jih črpamo iz skupnih doživetij. (Ayn Rand)

Glavna in odgovorna urednica
Mojca Lavrič

P.s.
Spoštovani upokojeanci. Tako kot priložene kresničke, ki smo jih ob novem letu namenili posebej vam, naj se svetijo tudi vaši dnevi! Srečno in varno, kjerkoli in kakorkoli si polnite svoje dneve in doživetja!

Okolje, v katerem delujejo organizacije, je polno izzivov. Ne samo tržnih. Pred izzive nas postavlja država. Pa zaposleni. Potrošniki. Zakonodaja. Odgovornost vodstva je, da na te izzive odgovarja pravilno, sistematično in načrtno.

V času, ko ugled poklica managerja strmo pada in ima pravzaprav že kar sramotno nizek ugled, je nastopati in delovati kot vodja neke ekipe ali kot predsednik uprave podjetja, še težje.

Biti odgovoren za podjetje in vse, kar je povezano z njim – od zaposlenih do lastnikov, od kupcev do dobaviteljev, od lokalnega okolja do države, od družbene do okoljske odgovornosti – pač ni najlažje, čeprav se veliki večini morda zdi, kako z lahkoto bi to opravljali oni sami.

Javnost pač vidi izpostavljene – tako podjetja kot odgovorne osebe, ki so prestopili meje

moralnega in zakonitega. Kjer niso bile izplačane ne plače ne prispevki. Odmevni stečaji. Prezadolžena podjetja. Za to res ni drugega kot beseda sramota. Ne znam in ne želim si predstavljati, da vsem, ki v steklarni ustvarjamo zgodbo za prihodnost, ne bi poravnali prispevkov. Ter o tem še molčali. Ali lagali.

Iluzorno bi bilo pričakovati, da se med managerji ne znajdejo gnila jajca. Tako kot v popolnoma vseh sredinah. Z odprto komunikacijo, ki teče, moram na tem mestu najprej izraziti zahvalo, da ste jo sprejeli z veseljem in da se odzivate dostojanstveno. V večini primerov so bili vaši predlogi, pa neglede preko katerega kanala ste jih posredovali (nabiralniki, odprta vrata, sindikat, svet delavcev ali sestanki), zdravo kritični in objektivni. Takšnih predlogov, pripomb in pohval bomo veseli še naprej. Motiviran in ustrezno informiran posameznik, ki se zaveda svoje vloge in pomena v podjetju, je zagotovilo, da bo njegov kralj oziroma kupec deležen najkakovostnejše postrežbe. In k temu bomo stremeli še naprej. Tako kot do sedaj pa velja načelo, da blatenje

vsepoprek ni kredibilno, predlagatelji določenih idej pa svoje že vidijo realizirane.

Prav tako bomo po vseh vlaganjih v varnost in zdravje pri delu, izboljšanju delovnih pogojev, preventivo ter povišanje plač – to počeli še naprej. Delujemo po načelu – če ne daš, ne dobiš. V več sredinah ter pristojnih institucijah smo bili pohvaljeni, da v času, ko praktično vsa podjetja zategujejo pas in odpuščajo zaposlene, krčijo stroške izobraževanja, nižajo plače ter zmanjšujejo ugodnosti – MI POČNEMO RAVNO NASPROTNO!

Drži, da bo v bodoče tudi v steklarni malce več odliva kadra, toda vse bomo peljali na t.i. mehak način – upokojitve, naravni odliv kadra ter druge možnosti, ki ne pomenijo grobega odpuščanja zaposlenih. Napisanega pa ne želim zamenjevati s tem, da ni nujno potrebno, da se poslovimo od vseh tistih, ki jim je za podjetje vseeno, ki ne garajo kot večina za uspeh in lepšo prihodnost. Organizacija s takšnimi ljudmi v sredini ne more biti uspešna. Zato bom še naprej spoštoval in skrbno proučil vaše predloge za prihodnost.

Ker sem podrobneje pomen vitke organizacije pojasnil že v novembrskem informatorju, bom na tem mestu kratek. Postajamo podjetje z manj vodilnimi, z manj delovnimi mesti – z namenom, da vsak zaposleni bolj osredotočeno dela tisto, kar najbolje zna. Ter da je manj ravni nadrejenih.

Ob letu, ki se izteka, ne želim preveč oziranja nazaj. Verjamem, da se vsi zavedamo in živimo z dosedanjimi spremembami. Prelom leta pač ni vedno čas, ko se poslovimo

od vsega starega in začnemo vse na novo. V steklarni smo temelje za delovanje postavili. V letu 2011 jih bomo nadgradili. Verjamem, da nam bo uspelo. V prihajajočem letu in leta naprej.

Leto 2011 bo leto nevarnosti. Če bomo izkoristili večino možnosti, ki se nam ponujajo na področju prodaje, potem bo leto dobro. Zaključiti moramo procese, ki smo jih pričeli v leti 2010, saj samo pogovor o ciljih in zelenih rezultatih ne prinese napredka.

V prihajajočem letu bomo tudi več investirali v opremo. Nadzorni svet je **odobril investicije v letu 2011 v poslovni enoti Special** – torej investicije v dokončanje, izboljšanje ter večjo konkurenčnost enote na trgu specialne steklene embalaže. Predvidene investicije v linijo 4-kontrolni, transportni in pakirni del (1 nivo) – bodo znašale cca 900.000 €.

Drugi del investicije – drugi nivo – v višini cca. 600.000 € pa bo izveden po temeljitem preizkusu prvega dela investicije oz. vse inštalirane opreme. Istočasno pa bodo izvedene investicije v posodobitev linije 1, 3 in 4 ter preizkušanje infra kamere za odkrivanje napak takoj za proizvodnim strojem. Te investicije imajo cilj dvigniti produktivnost in kvaliteto izdelkov. Skupaj bodo v prihodnosti te investicije v PE Special vredne kar 5 mio €, vendar imajo tudi izjemno visoko donosnost.

Ocenjujemo, da se bo 3 mio € povrnilo že kar v enem letu, kar je izjemno.

Leto 2011 je torej prelomno leto, ko imamo neke vrste

popravni izpit. Čakajo nas torej naslednje točke, v katere moramo RESNO zagristi:

- **VEČ NAROČIL,**
- **PROIZVODNJA** – optimalno delo, nižji stroški pri orodju, pri pripravi orodja, embalaži ter paletah,
- **PRIHRANKI,**
- **ZASLUŽEK** bomo lahko namenili za RAZVOJ ter obiskovanje SEJMOV,
- **V STEKLARNI HRASTNIK – OPAL** pa bo potrebno razmisliti, da nismo več samo proizvajalec stekla za luči, temveč da znamo narediti tudi končne izdelke ter se usposobiti za nove programe. V tej enoti je dnevno na voljo 5 ton stekla – to je 5 ton POTENCIALA na trgu! Za nove izdelke, nove serije, nove možnosti!

Imamo vse potenciale – znanje, voljo, tradicijo in novo energijo. Leto 2009 je steklarina zaključila s 3 mio € izgube. V letu 2010 je ta številka prepolovljena – toda še vedno rdeča. Vendar pa ob vedenju, da smo letos kar 1 mio € namenili za povečanje plač, v izboljšanje okolja smo namenili več kot 200 tisoč €, samo v družbeno odgovor-

nost do zaposlenih kar 135 tisoč €, v lokalno okolje preko donacij, sponzorstev ter drugega dela pa kar 85 tisoč € – številka dopušča zadovoljstvo nad uspešno opravljenim delom.

Podjetja smo za uspeh odgovorna v prvi vrsti sama in moramo svojo domačo nalogo opraviti sama. Vendar si na tem mestu lahko dovolim malce kritičnosti tudi do države. Upravičeno me namreč skrbi socialna dezintegracija ter ignorantski odnos države pri podpori, ki bi jo potrebovali pri prodoru na tuja tržišča. Že vrabci na veji čivkajo, da imamo nefleksibilen delovni trg. Steklarstvo, kljub splošnemu prepričanju v javnosti, ni v izumiranju. V EU imamo nekaj odličnih, dobro stoječih steklarn, ki pa imajo nepri-merljivo boljše pogoje kot naša. Zdi se mi nujno, da na srečanjih s predstojniki v tej državi nisem tiho. In tudi v Steklarju želim izkoristiti možnost, da vas seznanim, da se trudimo premikati meje tudi na področju večjega sodelovanja države pri pomoči gospodarstvu.

Uvodnik naj zaključim z iskreno zahvalo. Vsem sodelavcem za

zaupanje in vztrajanje na poti sprememb. Poslovnim partnerjem za to, da nas cenijo, saj vedno, da se na nas lahko zanesejo. Zato namesto klasičnih novoletnih voščil želim, da postanemo vsi skupaj na svoje delo ponosni. Za začetek moramo izbrati svoj odnos. Sami s svojim vedenjem ustvarjamo okolje, v kakršnem živimo. Če se, na primer, lahko odločite in vaš oddelek spreminjate v brezno, v odlagališče strupene in negativne energije, se lahko odločite tudi, da ga spremenite v kaj drugega!

Stvari se ne bodo izboljšale, dokler se sami ne odločite, da jih

boste izboljšali. Šele, ko se odločite, da boste svoje delo ljubili, lahko prav vsak dan dosežete meje svoje sreče, svoje bistvo in svojo izpolnitev. Morda res ne moremo delati natanko tistega, kar bi v nekem trenutku želeli, toda vsakdo izmed nas lahko izbere, da bo imel rad tisto, kar dela. S seboj v službo lahko prinesemo svoje najboljše lastnosti – to je naša izbira. Če bomo uspeli v tej stvari, bo naše delovno okolje postalo v tem težavnem poslu oaza energije, fleksibilnosti in ustvarjalnosti.

(prosto povzeto po Stephen C. Lundin, Harry Paul, John Christensen: FISH! – Filozofija po ribje)

SKOZI ŽIVLJENJE MNOGIH LJUDI GREŠ

*Kaj puščaš za sabo?
Je brazda v rodovitni njivi
ali le izginula sled roke,
ki je skušala zadržati
nemirno reko?
Je plamen,
izpuhteli v dim?
Bela črta,
ki za nekaj trenutkov
ukradenih večnosti
preseka nebo?*

*Kaj daš,
ko ostopaš v njihova življenja?
Kaj ozameš?*

Mila Kačič

Želim vam prijetne božične in novoletne praznike.

Andrej Božič

Skupne službe

SPREMEMBE V ORGANIZACIJI

Glede na trenutno gospodarsko situacijo ter glede na ugotovljene pomanjkljivosti v obstoječi organizacijski shemi družbe smo se v steklarni odločili in skupaj s podporo sindikata in sveta delavcev sprejeli novo organizacijsko shemo. Namen nove organiziranosti je reorganizacija, racionalizacija ter zagotavljanje večje optimalnosti poslovanja.

Nova organizacija bo omogočila:

- večji prehod iz funkcijske v procesno obliko organizacije,
- novo opredelitev in določitev ključnih zaposlenih (vodij) in njihovih področij dela,
- izpostavitve trženjskih in razvojnih procesov ter povezavo z izvedbo storitev (glavni horizontalni proces v podjetju),
- krepitev in optimizacijo procesov vodenja za dajanje smeri in podpornih procesov za zagotavljanje virov,
- višjo stopnjo poslovne odličnosti,

- bolj spontano delo in prehajanje med fazami procesov,
- bolj sproščeno ozračje in krepitev zaupanja med sodelavci,
- utrjevanje notranje povezanosti.

Iz objavljenega organigrama je razvidno, da se pojavlja kar nekaj novosti. Združila se bo celotna prodaja podjetja in kot je pojasnil že predsednik uprave na skupnih srečanjih ter v informatorju, je tukaj predvsem cilj slediti večjo povezanost med posameznimi prodajnimi področji. Na enakem principu želimo delovanje enotnega sektorja za upravljanje kakovosti - več medsebojne povezanosti, več opravljenosti zaposlenih v tem

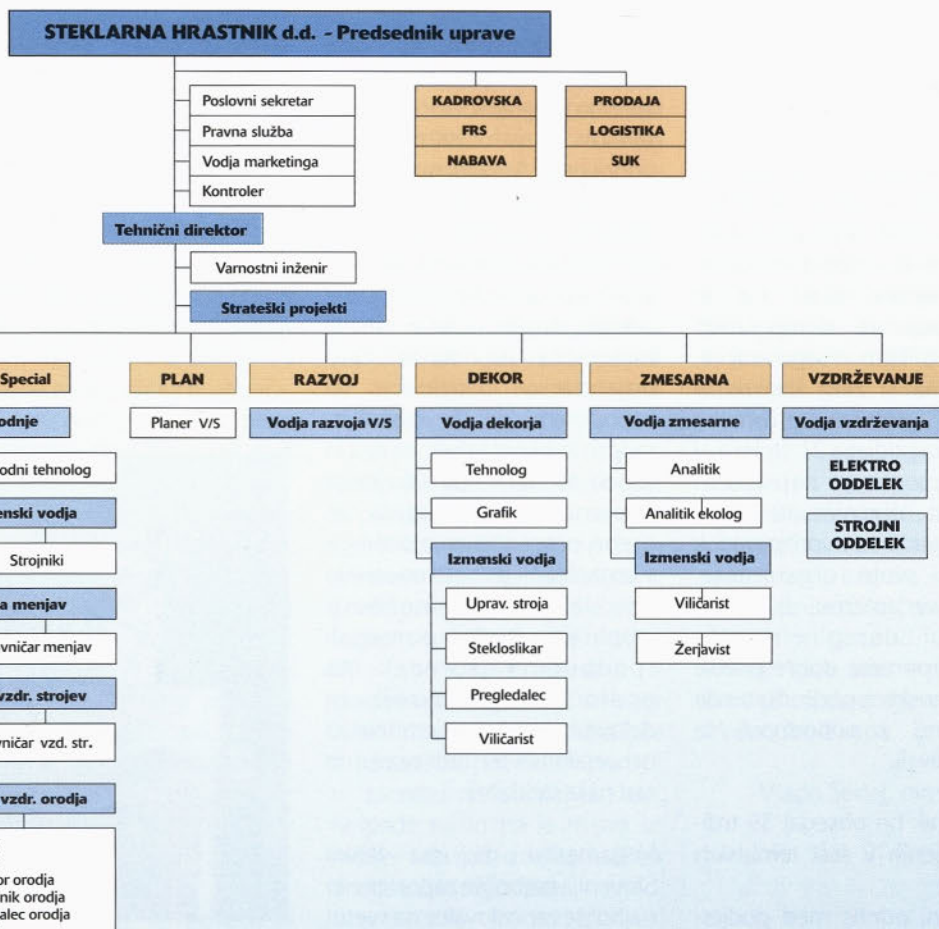
sektorju ter manj reklamacij. Organizacija področij, ki jih pokriva tehnični direktor, sledi temu, da je struktura organiziranosti enostavna ter da je vodstvo v tesnejšem stiku z operativnim poslovanjem. Na vseh ravneh pa želimo doseči tudi večjo usmerjenost v akcije, stimuliranje poslovnega razmišljanja, da vsi dobimo jasno predstavo o organizaciji ter da skupni cilji ter vrednote končno zamenjajo birokratsko organizacijsko regulacijo.

Vse predstavljeno pa je seveda samo oblika, ki še ne pomeni vsebine. Toda je nek temelj, na katerem bomo lažje gradili naš uspeh, hitreje realizirali odločitve, lažje preizkusili več novih idej ter povečali produktivnost z aktiviranjem

sodelavcev. S tem, da se bodo sodelavci posameznih enot tudi fizično preselili skupaj (celotna prodaja v 5. nadstropje, nabava v 7. nadstropje ipd.), bodo osebni kontakti nadomestili anonimnost in birokracijo.

Takšna organizacija omogoča tudi več fleksibilnosti, namesto dosedanje togosti, njena enostavnost pa jasno odgovornost posameznikov in delovnih skupin.

Trg je dandanes najbolj nepredvidljiv v zadnjih nekaj desetletjih. Zato so spremembe, k jih izvajamo, vedno naravnane v prihodnost. In organizacija, v kateri delujemo, je sprememba, ki jo lahko načrtujemo sami.

Dnevnik

Časopisna družba, d. d.

Zlata nit | 09

Spoštovani sodelavci,

Steklarna Hrastnik se je odločila, da bo sodelovala v projektu Zlata nit - izboru najboljših slovenskih zaposlovalcev.

V tujini so izbori podjetij, ki po mnenju zaposlenih sodijo med najboljše zaposlovalce, že utečena praksa. Podjetja, ki zasedajo vrhove teh lestvic, so tudi vrh oziroma 'crème de la crème' vsakega gospodarstva. Zlata nit in časnik Dnevnik se pridružujeta tem izborom in jih nadgrajujeta z lastno metodologijo. Letos medijsko-raziskovalni projekt Zlata nit praznuje svoje četrto leto, saj je bil prvič izveden v letu 2007.

Z izpolnjevanjem vprašalnika, ki ga boste v teh dneh dobili nekateri med vami, postajamo del Zlate niti – izbora najboljših zaposlovalcev. Zlata nit se osredotoča na odnos med posameznikom in organizacijo, zadaja pa si zelo konkretno nalogo: poiskati vrhunska slovenska podjetja 21. stoletja, v katerem ima zaposleni možnost uresničevati svoje talente ter s tem prispevati k uspehu svoje organizacije. Močno verjamemo, da smo v steklarni dosegli in celo presegli primere dobre prakse na kadrovskem področju ter da jih bomo v prihodnosti še nadgrajevali.

Vprašalnik bo obsegal 39 trditev, urejenih v šest tematskih sklopov:

- temeljni odnos med podjetjem in zaposlenim

- vloga in kakovost dela posameznika v podjetju
- značilnosti organizacijske kulture, klime in medsebojnih odnosov
- podjetnost in inovativnost
- kakovost delovnega okolja
- osebna rast in razvoj

Z rezultatom ankete bomo seznanjeni v začetku prihodnjega leta, ko bo v medijih objavljen seznam najboljših zaposlovalcev, razglasili pa bodo finaliste in poiskali tri zmagovalce v kategoriji malih, srednje velikih in velikih podjetij.

Vsem sodelavcem, ki boste prejeli vprašalnik, se zahvaljujemo za vaše sodelovanje, za vaš čas in vašo iskrenost pri odgovorih. Anketo razumemo kot nekakšen pogovor med vami in vodilnimi ter nena zadnje tudi medijem, ki tudi lahko vpliva na spremembe v celotni družbi. Zlata nit se osredotoča na odnos med organizacijo / steklaro in zaposlenim, ki je občutljiv, močan in hkrati krhek, za rast in uspeh steklarne pa ključnega pomena. Vaša mnenja in ocene, prepoznavanje dobrega v organizaciji ter vaša opozorila na slabosti in možnosti izboljšanj bodo pomagali spodbuditi napredek na področju zaposlovanja in delovnih mest, podjetništva in ustvarjalnosti ter tudi razvoj in rast naše steklarne.

Verjamemo, da ima lahko Slovenija najboljše zaposlene in najboljše zaposlovalce na svetu! Ter da se v enega boljših

zaposlovalcev razvija tudi Steklarna Hrastnik.

KLJUČNI DATUMI IZBORA ZLATA NIT 2010

Prijave do 31. decembra - sprejem vseh prijav

29. januar 2011 – v Dnevniku objava seznama 101 najboljšega zaposlovalca

5. februarja 2011 – predstavitev 21 finalistov, po sedem v treh kategorijah, mala, srednja in velika podjetja; stečejo tudi intervjuji z vodstvi podjetij finalistov izbora

Med 12. februarjem in 5. marcem 2011 – podrobnejše predstavitve finalistov, za "svoje favorite" lahko glasujejo tudi bralci

17. marec 2011 – znana bo ocena strokovnega sveta in končna odločitev izborne komisije, finalni izbor najboljših zaposlovalcev v Ljubljani s podelitvijo zlate niti

Kaj so pokazale pretekle analize anket in pri čem bi se tudi najboljši zaposlovalci še lahko izboljšali?

- Analiza anket Zlate niti 2009 je pokazala, da večina sodelavcev čuti lojalnost do svojega podjetja in jim zato ni vseeno, kako se v podjetju dela.
- Zaposleni svojim sodelavcem uspeh privoščijo in se veselijo skupaj, prav tako so navodila, ki jih prejmejo za delo, jasna in razumljiva, delo pa zanje ni prezahtevno.

In kje je prostor za izboljšave?

- Pri delu, ki ga opravljam, pridejo do izraza samo nekatere moje sposobnosti.
- V zadnjem mesecu od svojega nadrejenega nisem dobil priznanja.
- V zadnjem letu nisem imela pogovora o svojem napredku.
- Delo za službo opravljam tudi zunaj delovnega časa.
- V podjetju ne napredujemo pravi ljudje.

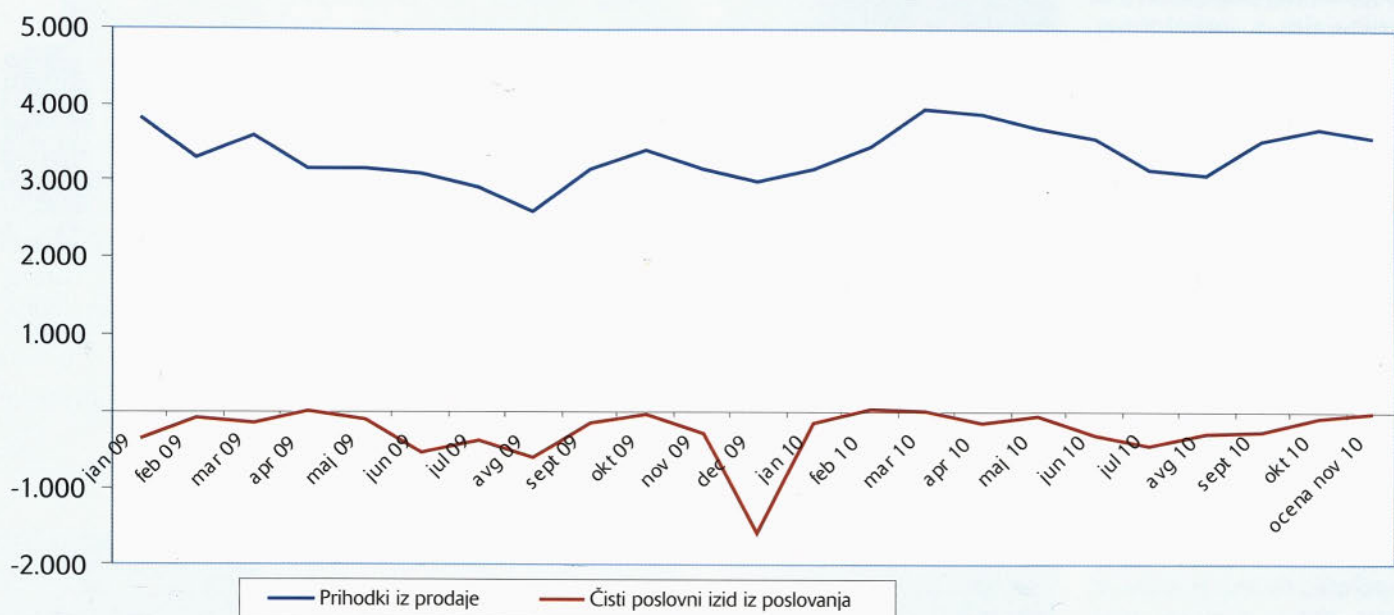
Do izida naslednje številke Steklarja pa bomo že lahko bolj podrobno predstavili, kam smo se uvrstili ter kaj vidimo v ogledalu.

Mojca Lavrič

Zmagovalci v letu 2009

Poslovanje Steklarne Hrastnik- konsolidirano v 000 EUR

Podobno kot smo ugotavljali že v preteklih zapisih v Steklarju, so rezultati poslovanja tudi v jesenskih mesecih letošnjega leta boljši od lanskih, vendar ne še toliko, da bi bili lahko zadovoljni.

Skupni obseg prodaje v septembru, oktobru in novembru je bil za skoraj 14% višji od lanske, kar pa ob povečanih nekaterih stroških še ne zadošča za pozitiven rezultat skupine. Doseženi dosednji skupni nivo prodaje okrog 3,6 mio evrov mesečno je treba povečati še za najmanj dobrega pol milijona evrov, kar je cilj, ki bo zapisan tudi v poslovnem načrtu za leto 2011, ki je v pripravi.

V času pisanja tega prispevka še ni mogel biti dokončno izračunan rezultat poslovanja za november. Ocenjujemo, da se je podobno kot v oktobru, na Steklarni Hrastnik d.d. približal

ničli, na Opalu pa je tako kot v vsakem od zadnjih treh mesecev ugotovljena izguba v višini nekaj nad 40 tisoč evrov.

Po enotah je slika različna

V **PE Special** je prodaja v zadnjih treh mesecih dosegla in ohranja vrednost okrog 1,5 milijona evrov, kar že omogoča, da je rezultat poslovanja blizu pozitivne ničle. Žal se na tem nivoju še ni ustalila proizvodnja, ki bi skupaj s prodajo izdelkov iz zaloge omogočila, da bi bil ustvarjen nekoliko bolj trden dobiček. Ob dejstvu, da so trenutno potrebe kupcev večje od količin, ki jih lahko odpremimo, se velja potruditi in izkoristiti možnosti, ki jih nudijo zmogljivosti tovarne in vsa dosedanja vlaganja v izboljšanje delovnih procesov in pogojev dela.

V **PE Vitrum** je povečanje prodaje in prodaje v primerjavi

z istim obdobjem lani premajhno, da bi dosegli pozitiven rezultat. Temu se po slabših poletnih mesecih sicer ponovno približujemo, a je v povprečju je v tem obdobju zmanjkalo še okrog 150 do 200 tisoč prodaje mesečno. Zato je ključnega pomena zapolniti zmogljivosti z naročili in te v roku ter kvalitetno realizirati.

V **Opal d.o.o.** sta proizvodnja in prodaja v jesenskih mesecih nekoliko nižji kot v istih mesecih lanskega leta in kot v prvih petih letošnjega zato v vsakem nastaja izguba 40 do 50 tisoč. Povpraševanje v gradbeništvu v Evropi se sicer rahlo izboljšuje, kar nakazuje možnosti za povečanje naročil v začetku prihodnjega leta, neglede na to pa je nujno še naprej razvijati izdelke tudi za druge tržne segmente.

December bo prodajno krajši, proizvodno težji in stroškovno zahtevnejši. Zato bo rezultat pričakovano slabši, tako kot je bil tudi pretekla leta. Kljub temu pa velja vložiti vse napore v to, da naredimo in prodamo, kolikor je le možno, poleg tega pa zagotoviti da bomo lahko s 1. januarjem začeli učinkovito sestavljati novo, veliko boljšo bilanco za leto 2011.

Seveda pa velja poudariti, da smo v letošnjem letu ogromno investirali v povišanje mase plač, razvoj kadrov, izobraževanje, preventivo, varnost in zdravje pri delu itd. Vse to se seveda kaže tudi v trenutnih številkah, toda dolgoročno je to vredno svoje cene.

Vlado Sedej, direktor FRS

Umirjanje z namenom Učinkovitosti

Pred dolgimi leti, bila sem še študentka na fakulteti, sem se sprehajala s prijateljem. Zagledala sem avtobus, štirinajstico, ki je vozil do doma. »Dajva, steciva, izkoristiva zeleno na semaforju in ujela jo bova.« Prijatelj se je nežno dotaknil moje roke: »Se ti zdajle kam mudi?« »Hm, pravzaprav ne ...« »Zakaj torej hiteti? Prišel bo naslednji avtobus in dostojanstveno, brez hitenja bova stopila nanj.«

Dogodek mi je ostal v spominu. Verjetno sem takrat prvič pomislila, da obstaja čas, ko se odločiš, da tečeš, ker moraš. In da obenem obstaja tudi čas, ko se odločiš, da teči ni treba. In takrat zbiraš energijo, moč, umirjenost in nenazadnje tudi pogum ter pamet, da boš znal in zmogel pospešiti, ko bo to potrebno. Ali kot so vedeli že stari Grki: obstaja čas skhole-ja, nedejavnosti, ki je prav tako koristna, kot dejavnost sama. To vedo tudi vrhunski športniki: pred tekmo si vzamejo trenutke za to, da se umirijo.

Danes živimo v časih, ko je tek v podjetjih ne le pomemben, temveč nujen. V gospodarskem in širšem okolju jezdimo figure na vrtljaku sprememb in boja

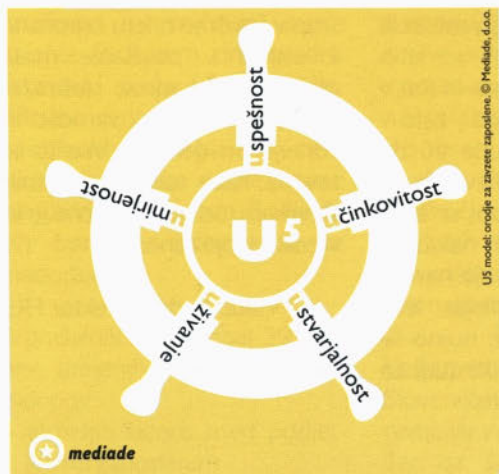
za preživetje. »Preživetje?!«, me vprašate? Ni to pretirana beseda? Ne, pravzaprav ni. Že Darwin je ugotovil, da v naravi ne preživijo najbolj inteligentni, niti najbolj agresivni, temveč tisti, ki so najbolj prilagodljivi.

Del nujnega in pomembnega v našem življenju obenem postaja tudi zavestna skrb za umirjanje. V modelu U5, ki govori o tem, da moramo biti pri delu Uspešni, Učinkoviti, Ustvarjalni ter pri tem Uživati, peti U govori o Umirjanju. Skrb, da se vsaj enkrat dnevno za trenutek umirimo, pogledamo stvari od daleč in vidimo 'celovito sliko', pomaga, da manjkrat žagamo drevo s topo žago – samo zato, ker je nimamo časa nabrusiti.

Tokratno številko Podjetnikov v podjetju namenjamo ravnovesju. Z namenom, da bomo znali biti hitri, prilagodljivi in bomo imeli kondicijo za vztrajnost. Kajti: kdor si vzame čas za umirjanje, teče (naj) hitreje in ostaja vitalen.

Umetnost in modrost je znati početi oboje hkrati. Bodimo skupaj modri umetniki pametnega dela.

Mag. Edita Krajnovič,
uredništvo

Model U5: Umirjanje in učinkovitost sta povezana, saj ustvarjata ravnovesje tudi pri zavzetosti.

O ravnovesju

Matjaž Čadež, predsednik sveta Gazela in predsednik upravnega odbora družbe Halcom

Rast in ravnovesje gresta z roko v roki

»Kar se tiče človeštva, se mi zdi najpomembnejše, da se hkrati z zdravo rastjo zavedamo tudi pomena ravnovesja; ravnovesja med človekom in naravo, ravnovesja med tehnološkim razvojem in razvojem duha, ravnovesja med bogastvom in revščino.«

Iz intervjuja v Dnevnikovi posebni izdaji priloge Gazela, oktober 2010.

Dr. Ichak Adizes, svetovno uveljavljeni strokovnjak upravljanja sprememb

Časa se ne najde, treba si ga je vzeti!

»Moja osebna izkušnja je, da si je čas za družino in zase zelo težko – če ne kar nemogoče – utrgati. Povsem običajno je reči: 'Ko končam s tem projektom, bom imel čas.' A ko je projekt končan, je tu že drugi, ki zahteva pozornost ... Zato: čas zase, za družino, za prijatelje ni nekaj, kar se najde, treba si ga je – vzeti. Zato priporočam, da gledate na čas zase kot na praznike. Kajti za praznike ne velja – 'Ko najdete čas, praznujte božič ali novo leto.' Če bi iskali čas zanje na ta način, prazniki nikoli ne bi prišli na vrsto.«

Povzeto po nagovoru ob prejemu častnega doktorata na IEDC Poslovni šoli Bled, december 2007.

Nova dejavnost: samo-upravljanje

Ravnovesje je potrebno aktivno ustvarjati.

Gospa Alenka K. je v zgodnjih petdesetih letih. Pravzaprav bi ji zlahka prisodili nekaj let manj, kot jih ima v resnici, saj je polna energije, zamisli in načrtov. Že dobrih deset let dela v pomembnejšem slovenskem podjetju kot direktorica enega od oddelkov. Stresna služba, priznava. Pravi, da je še posebej zadnja leta vse težje hoditi, pravzaprav teči, v korak z zahtevami, s tempom poslovnega življenja, z dolgimi urniki...

»Pa ne le zato, ker me že nekoliko preganjajo leta. Ritem je tisti, ki postaja vse hujši. Tudi pri mlajših sodelavcih opažam, da tudi zanje napočijo dnevi in tedni, ko komaj lovijo sapo.« opaža Alenka eno od težko izpodbitnih dejstev današnjega tempa življenja.

Priznava, da ji zmanjkuje časa za družino. »A moji otroci so že odrasli. Kako pa svoje službene zahteve in družinsko življenje v ravnotežju držijo mlajši zaposleni, ki imajo še majhne otroke, si pa sploh ne predstavljam. Zdi se mi, da je bil tempo v času, ko smo bili mi mladi starši, počasnejši,« sklene.

Večina bi se z Alenko bržkone strinjala. Sprijaznimo se; natrpani in stresni urniki – to je 'nova normalnost'. Toda, se da delati in preživeti v njej? Seveda. Treba je samo razviti nove načine za vzpostavitev ravnovesja. Poslovni avtorji začenejo uporabljati kar besedo – samo-upravljanje.

Ravnovesje ne pomeni lenobnosti, nedejavnosti, niti ne točke, v kateri se nič ne dogaja.

To pomeni stanje, v katerem se počutimo varne; pomeni službeni in družinski urnik, način življenja, ki si ga organiziramo tako, da smo zadovoljni s tem, kar dajemo in udejanjamo, in s tem, kar iz njega prejmemo sami.

Kako se samo-upravljati, torej?

Brez skrbi, sploh ni nemogoče. Obstajajo številne poti, kako v svoje življenje vnesti več ravnovesja. Začnete lahko z naslednjimi petimi.

1. Upravljajte s časom.

O gospodarjenju s časom smo podrobneje pisali že v septembrskih Podjetnikih v podjetju. Samo ponovimo: čas si moramo vzeti – ne pa čakati, da se le-ta najde. Za ravnovesje pa si ga moramo samo še primerno porazdeliti med vse, kar želimo početi. Tudi med tiste aktivnosti, ki ne spadajo pod poglavje 'delo' ali 'obveznosti'. Za to potrebujemo moč odločanja in disciplino vztrajanja.

2. Vpeljite v svoje življenje nekaj zavestne rutine.

Rutina ni nujno nekaj dolgočasnega, saj s ponavljajočimi vzorci vedenja v svoja življenja prinašamo tudi občutek varnosti, stabilnosti in ritma. Rutina je gibalni ritual, ki tako ali drugače osmišljajo naša življenja že od prazgodovine naprej. Zato je pomembno, da se zavestno odločimo redno ponavljati neko dejavnost, ki nam je pri srcu. Tudi tako se krepi občutek ravnovesja.

Z odločitvami je tako, da z njimi mi upravljamo življenje, namesto da življenje upravlja z nami.

Največje ovire za ravnovesje predstavljajo pomanjkanje ritma/ rutine, čakanje na to, da se bo 'pojvil' čas in – perfekcionizem.

3. Ne 'nosite vsega sami'.

Bistvo ravnovesja je tudi v tem, da se teža obremenitev optimalno porazdeli – ne le v času, ampak tudi v prostoru. Ne poskušajte biti 'Herkuli' za vsako ceno, temveč sem in tja dovolite tudi, da se vam pomaga. Vedite, da v tem, da kdaj prosite za pomoč in razumevanje, ali kdaj priznate, da nečesa ne zmorete, ne morete ali celo nočete, ni nič narobe. Vsi imamo pravico kdaj 'odpovedati'.

4. Trenirajte prilagodljivost.

Skrb za ritem, red in umirjen tempo ne pomeni, da ne smemo nikdar več dopustiti, da bi kaj v našem življenju zasedlo več časa ali prostora, kot smo ju temu namenili. Ker ne moremo vnaprej vedno vsega natanko predvideti, bomo samo še bolj pod stresom, če se bomo kot pijanček plota držali svojega načrta.

Podjetniki v podjetju® so medij, ki podpira razvoj inovativne organizacije in talentov. Naslov uredništva: **urednistvo@mediade.si**. Odgovorna urednica: **Polona Pibernik**. Izvršna urednica: **Maruša Bertonec**. Uredništvo: **Edita Krajnovič, Anisa Faganelj, Bojana Hartman**. Fotografija: **Aoutphoto**. Izdajatelj: **Mediade, inovativno založništvo, d.o.o.** Kontakt: **pisarna@mediade.si**. **Podjetniki v podjetju** je intelektualna lastnina izdajatelja Mediade, inovativno založništvo d.o.o.

PODJETNOMETER

... Iz prakse za prakso

Preiskusite svojo stopnjo izgorelosti, enega najpogostejših znakov izgube ravnovesja, s preprostim testom strokovne spletne skupnosti za razvoj kompetenc mindtools.com.

Ocenite spodnje trditve z 1 do 5, pri čemer 1 pomeni nikoli, 5 pa zelo pogosto. Nato seštejte točke in preverite svoj rezultat.

1. Počutite se brez fizične in psihične energije.
2. O svoji službi razmišljate negativno.
3. Do soljudi se vedete manj naklonjeno, kot si zaslužijo.
4. Iztirijo vas že majhni problemi, pa tudi sodelavci vas zlahka spravijo ob živce.
5. Imate občutek, da vas sodelavci in soljudje ne razumejo.
6. Imate občutek, da se pravzaprav z nikomer ne morete pogovoriti.
7. Imate občutek, da dosegate manj, kot bi morali.
8. V prizadevanju za uspeh čutite neprijeten pritisk.
9. Imate občutek, da vam delo ne prinaša zadoščenja.
10. Zdi se vam, da delate v 'napačnem' podjetju ali v 'napačnem' poklicu.
11. Določene delovne obveznosti vam povzročajo frustracijo.
12. Politika in birokracija v vaši organizaciji vam preprečujeta dobro opravljanje dela.
13. Imate občutek, da je dela več, kot ste ga spodobni opraviti.
14. Ni dovolj časa, da bi res lahko opravili vse, kar je treba za dobro opravljeno delo.
15. Ni niti dovolj časa, da bi lahko v miru načrtovali vse svoje aktivnosti.

Rezultati:

15-18: Izgorelosti ni na vidiku. Čestitamo, dobro skrbite za ravnovesje!

19-32: Niste v nevarnosti, razen če ste katere od trditev ocenili zelo visoko – v tem primeru bodite pozorni na področja, kjer čutite, da vam ne gre najbolje!

33-49: Pozor, ste na dobri poti, da vam delo in življenje oteži izgorelost. Čimprej se posvetite področjem, ki ste jih ocenili z višjo oceno, in skušajte ugotoviti, kako te ocene 'znižati'.

50-59: Izgorevate, zato čimprej ukrepajte – poiščite pomoč in v življenje nemudoma vpeljite sistematično skrb za več ravnovesja.

60-75: Vaše počutje in zdravje sta resno ogrožena. Ukrepajte TAKOJ!

Imate vprašanje v zvezi z vašimi rezultati? Se vam zdi, da vam primanjkuje ravnovesja, pa vas zanima, kako ga bolje vzpostaviti? Morda pa ste med tistimi, ki jim izvrstno uspeva držati kondicijo in skrb tako za delo kot zase? Oglasite se nam na marusa@mediade.si. Skušali vas bomo opremiti z dobrimi praksami ali vaše dobre izkušnje prenesti tudi na druge.

ZLATA ANKETA

Kako gledate na pomen ravnovesja med delom in zasebnim časom ter kako skrbite zanj?

Milena Štular, izvršna direktorica za upravljanje globalne nabave v družbi Mercator in mentorica v CEED Slovenija:

»Ena moja najboljših odločitev je bila ta, da sem otroka imela relativno zgodaj. Ko se je moja karierna pot vzpenjala, sta tudi onadva rasla. Ves čas sem se trudila, da sem popoldneve preživljala z družino in delala ob večerih. To mi je bilo samoumeveno, nihče tedaj ni omenjal 'ravnovesja'. Imela pa sem tudi podporo moža in staršev. Šele, ko sem delala v mednarodnem okolju, sem se zavedla, kako multinacionalke dajejo veliko pomena prav ohranjanju ravnovesja. Mislim, da je bistveno, da to, kar delaš, delaš s srcem. Moje delo je namreč tudi moj hobi, užitek in veselje, in od tu motivacija, energija ter moč.«

Tanja Želj, vaditeljica pilatesa in direktorica pilates centra Tanergija:

»Velik osebni uspeh občutim, če uspem ostati mirna ob tempu, ki vsako jutro vstopi v moje telo – ob poplavi elektronske pošte, novosti, želja ... Mir v delovanju je nekaj, po čemer sem ves čas hrepenela, in kar mi sedaj vsaj v 90 odstotkih primerov uspe. Kako? Z osebno in duhovno rastjo, rednim gibanjem najmanj 3-krat na teden, z zdravo in uravnoteženo prehrano, s sprostitvijo v savni, na sprehodu, ob branju ali med ustvarjanjem, z uživanjem ob delu ter z energetskimi in čustvenimi vajami.«

Matija Krnc, svetovalec pri projektu Gazela družbe Dnevnik:

»Čas je postal naš nasprotnik in ne zaveznik. Sam sem tehnični tip in športnik, kar pomeni, da sem si vedno postavljaj prioritete tako pri delu kot tudi v prostem času, ki pa so bile v določenih življenjskih obdobjih različne. Ko ima posameznik majhne otroke, ima drugačne prioritete kot takrat, ko je treba paziti na vnuke. Tudi pri delu je tako. Merske enote količine in kakovosti so v začetku kariere bistveno drugačne kot proti koncu delovnega obdobja.«

Kateri delavec ali delavka bo predstavljen/a v t. i. »velikem intervjuju« na straneh Steklarja je izbor po različnih kriterijih – od raznih uspehov, dolgoletnega dela ali zanimivih hobijev. Odločitev za Darka je padla že davno, pa se nam takrat nekako ni izšla. Je pa Darko gotovo eden najbolj zanimivih ljudi v naši sredini. Ima ogromno različnih idej, zamisli in dejavnosti, ki jih menja glede na življenjska obdobja, letne čase, intuicijo. Na drugi strani pa je ostal vse življenje zvest svoji družini in Steklarni. Tudi zaradi tega je do nekaterih stvari tudi nekoliko bolj kritičen in korajžen, da jih tudi na glas pove. Skratka, to je naš klani dolgoletni sodelavec Darko Jamšek – Roko.

V Steklarni si že od leta 1972, torej vso svojo delovno dobo. Začel si kot električar in še vedno si v tej stroki. Kakšni so bili tvoji začetki?

Za steklarskega sina rojenega v spodnjem delu Hrastnika, je bilo nekako samoumevno, da bom šel po tej poti. Bil sem štipendist in vajenec Steklarne v času šolanja na poklicni šoli, nato so me v elektro delavnici vzeli medse. Začel sem še v času direktorja Klanjska. Na tem področju se šefi niso tako pogosto menjali – v skoraj 40-letnem obdobju dela sem imel štiri neposredno nadrejene delavce.

Od koga si »pobral« največ znanja?

Glavni napotek vseh predpostavljenih in izkušenejših sodelavcev je bil – varnost je na 1. mestu; Električar namreč večjo napako naredi le enkrat. Sicer pa smo se skozi skrivnosti stroke in posebnosti v Steklarni v glavnem prebijali sami; kolikor se je pač kdo zanimal. V mojih začetkih je bila to velika delavnica – bilo nas je več kot dvajset in naše delo je bilo le na elektro področju. Kasneje pa smo se razdelili na električarje in instrumentarce. Sam sem imel vedno posebno žilico, da pridem stvarjem do dna. Zato so mi dali nadimek ROKO PRČ. Roko zaradi vinske kleti, ki smo jo imeli doma in Prč, ker sem vsako pripravo razdril v prafaktorje. Prč se je skozi leta

izgubil, ostal pa sem Roko. Marsikdo sploh ne ve več, kako mi je v resnici ime.

Kasneje si se dodatno usposabljal; leta 1978 si zaključil šolanje na delovodski elektro šoli, vendar nikoli nisi bil delovodja. Kako to?

Kot neka moda je bila takrat, da vsi iz generacije nadaljujemo šolanje na delovodski. Vendar toliko delovodij delavnica seveda ni potrebovala. Nekatere so ob modernizaciji zmesarne razporedili tja (za izmenske vodje...). Tudi jaz in še kdo, smo se nadejali tega, ker je bilo, če ne drugega bolj ugodno zaradi plače, vendar so nas z obrazložitvijo, da smo nujno potrebni v delavnici in da ne moremo vsi oditi, zadržali tu.

Pa vi, predajate svoje znanje mlajšim?

Znanje sicer predajamo (čeprav od tega po finančni plati nič nimamo), saj je odgovornosti in fines, ki jih mora poznati električar, ogromno. In zelo usodne so, tako za podjetje, kot za posameznika.

Električarjem se je skozi leta dodajalo poleg osnovne stroke še veliko področij. Obvladate vsa, za katera ste zadolženi?

Res je, odgovorni smo še za plinske naprave, kompresorje, vodo in še marsikaj. Tako rekoč smo z eno nogo vedno v zaporu, ker gre za sama zelo raznolika, delikatna in nevarna področja. Naš resor je od daljnovoda do zadnje žarnice v WC-ju.

Odgovornost je bila vedno velika.

Področje je bilo vedno zelo odgovorno in je terjalo polno mero zbranosti in strokovnosti. V Jugoslaviji je skoraj ob vsaki okvari prišla v podjetje Udba, ki je preverjala, ali ni bila narejena sabotaža.

Tudi poškodbe so lahko zelo usodne, od opeklin najhujših stopenj in celo do smrti.

Delo je tudi zelo stresno. Ali si kdo predstavlja, kako je v tovarni, ko nastane popolna tema, smrtna tišina, ko se vse ustavi, iz bane pa gori plin. Še najbolj je to podobno sodnemu dnevu. Takrat si sam oz. se

Z motorjem na Golico

lahko poleg sebe zaneseš le še na sodelavca, ki je na izmeni. In skupaj se potrudita, da čimprej odkrijeta izvor napake in jo odpravita. Ali pa če zalije razdelilec – kratek stik, nekaj 1000 amperov, ropotanje, pokanje. In potrebno je reševati. Grozljivo pa je in polno adrenalina prve vrste. Električarji ne ubežimo takšnim in podobnim dogodkom. Težko si je predstavljati, treba je doživeti.... Plinske naprave, za katere smo tudi odgovorni, so seveda svoja, nič manj odgovorna in nevarna vloga.

Koliko znanj, ki jih uporabljate vam je dala šola?

Samo osnovo, vse ostalo je praksa. Šol za strokovnjake ni, vsak se uči z delom. Tudi na drugih področjih, ne le elektro. Strokovnjak ne nastane čez noč, ampak zraste z delom, z nami. Gre za specifična znanja, ki jih v priročnikih ni.

Ali znamo čuvati takšne strokovnjake?

Kar nekaj vrhunskih strokovnjakov z našega področja, pa tudi drugih, je zapustilo tovarno. To je nenadomestljiva vrzel. Novi pa.... pridejo –

vidijo – poberejo – grejo. To je pot v pogubo.

Cenim novega direktorja in njegove dobre poteze na mnogih področjih. Na področju kadrov pa mislim, da so nekatere menjave prehitre in da ni dobro zavreči vse staro. In delo v okolju, ko se vsakega sumi, da ni dovolj sposoben ali zavzet ali kooperativen ali....., ni stimulativno okolje, kamor bi radi hodili na delo, ki bi mu bili pripadni, v katerem bi rasle nove ideje in bi bili delavci zadovoljni. Vse to pa je garant za dobre rezultate in napredek.

Tudi tvoja sinova nista zaposlena v Steklarni.

Tri generacije mojih prednikov smo svoj kruh našli tu. Četrta ne. Starejši je sicer pričel, vendar zaradi nezadovoljstva tudi odšel.

Firma bo živela, če se bo naslanjala na domače ljudi, ki imajo bolj realno razmišljanje tudi glede posledic določenega delovanja. Tako pa... Veliko dirigentov, muzika pa razglašena.

Kritičen si tudi do delovanja sindikata.

Sindikata sploh ni čutiti.

Delovanje je netransparentno. Že nekaj let ni bilo nobene sindikalne konference, kjer bi se položile karte na mizo. Tudi zato je članstva čedalje manj. Sicer pa je napaka že v samem sistemu organiziranosti. Le kako bi se sindikat boril za delavce podjetja, če ga plačuje vodstvo. Ne more biti proti odločitvam ali biti vsaj kritičen do njih.

Da bi lahko sindikat imel kakršenkoli vpliv na odločitve v podjetju, bi moral biti sindikalist kot predstavnik delavcev v nadzornem svetu in se zavzemati tudi za delavsko plat »zgodbe«.

Vemo, da je Steklarna vir preživetja za ogromen del Hrastnika. Skromen sicer, pa vendar. Če se še ta zapre, bo beda udarila skoz in skoz, naš propad pa bo spremljala tudi televizija in ostali mediji....

Si pa bil tudi ti med izbranimi za preventivno letovanje na Herku?

To je bila zares enkratna poteza vodstva, ki je tudi »malemu človeku«, ki si ne more privoščiti ugodnosti takšnih letovanj v lastni režiji, pokazala, kako poskrbeti zase, ko je še čas za to. Pokazali so nam, da je veliko aktivnosti, ki jih lahko

izvajamo tudi v lastnem okolju. Le malo volje je potrebno zbrati. Pomembno je tudi druženje izven delovnega okolja, ki veliko doprinese k boljšim odnosom na delovnem mestu oz. v tovarni.

In na Herku nam je bilo nudeno resnično vse, kar si človek lahko zamisli za popoln »odklop« in nov »priklop« v nekaj dneh. Seveda pa so nekateri ugodnosti izkoristili bolj, drugi manj. Zase lahko rečem, da sem vse, do zadnje. Zatorej zahvala vodstvu in tudi osebju na Herku, ki so se zares potrudili za nas in naše počutje.

Slišala sem, da si »udaril« tudi eno kolesarsko turnejo...

Že 30 let se ne jaz, ne Bomba (sodelavec Franci) nisva vozila s kolesom. Ko pa sva se z isto iskrico spogledala, ko sva na dvorišču zagledala kolo za izposajo, je bila stvar že odločena. S kratkim krogom po dvorišču sva dokazala, da spretnost obvladava. Nato pa se odpeljala – daleč stran čez mejo do jezera Golica, malo naokrog – skratka naredila sva 40 km dolgo turo. Nisva nameravala narediti takšno turnejo, vendar se je pot v prekrasnem vremenu odpirala kar sama. Zanimivo je, da nisva

Na Herku

bila hudo utrujena, le zadnjica naju je krepko bolela.

Pa sva že pri hobijih; koliko jih imaš – in vsi so tako zanimivi, da kar ne vem, kje začeti. Spominjam se še, da si se včasih ukvarjal z radio-amaterstvom, modelarstvom, karatejem in fotografijo.

Bil sem vezist v vojski, imel sem CB postajo in bil tudi pravi radioamater. To je zanimivo področje, še zlasti v času, ko še ni bilo računalnikov in smo se lahko pogovarjali (brezplačno) med seboj po celem svetu. Vsako vezo smo potrjevali s karticami, ki smo jih po opravljenem pogovoru pošiljali. In tekmovali, kdo jih ima več in iz katerih najbolj oddaljenih točk sveta so bile narejene. Sedaj se z radio-amaterstvom ne ukvarjam več. Malo zato, ker so ga prerasli računalniki, malo pa, ker je pri pogovorih zaradi drugih medijev toliko motenj na zvezah, da je skoraj nemogoče narediti kvalitetno vezo.

Modelarstvo – ja kar veliko lepih modelov sem naredil, bili so tudi na raznih razstavah. Še vedno jih imam nekaj, za spomin na te čase.

Pa karate – tudi nanj imam lepe spomine. Trener Bojan Pižmoht je znal res dobro motivirati, trenirali pa smo tako,

da je polovico treninga predstavljalo razgibavanje in sproščanje, od mezinca na roki do mezinca na nogi. Od njega bi se uspešnega treniranja, tudi na kakšnem drugem področju, lahko marsikdo kaj naučil.

Fotografija pa, ta je bila bolj ljubiteljske sorte, čeprav sem deloval tudi v Foto klubu v Hrastniku. In še sedaj zelo rad ujamem kakšen utrinek življenja v dobri fotografiji.

To pa še ni konec tvojih dejavnosti. Kasneje si kot kaže začel iskati adrenalinske aktivnosti.

Ena je motorizem....

Vse življenje sem se vozil z motorjem, izpita pa nisem imel. Šele pri petdesetih sem ga opravil. Seveda sem se prej vozil bolj po stranskih poteh in bolj na kratko. Nato pa sem začel spoznavati »svet in domovino« s tega aspekta. Včasih sem potoval s kakšnim prijateljem, včasih pa z ženo. Je zelo dobra sovoznica, včasih moram potipati, če se še vozi z mano, tako dobro se prilagaja vožnji.

V klub pa nisem vključen, mislim, da je tam preveč pijančevanja in nastopaštva. Tekmovanja med 200 in 300 km na uro niso zame in tudi za nikogar drugega ne. Klubi bi

morali ti predvsem skrbeti za varno vožnjo, še zlasti mladih, in jih opozarjate na užitke, ki ti jih motorizem daje prav pri zmerni vožnji – spoznavanju drugih okolij, srkanju čudovite pokrajine.....

Kar precej potuješ tudi z avtodomom, kajne?

Za avtodom sem se odločil, da je vsaj dela mojih aktivnosti deležna tudi moja družina. Zdaj, ko sta sinova že odrasla, zlasti žena. Prepotovala sva velik del bivše domovine. Ostali svet pa naju še čaka, če bo zdravje in kaj denarja.

Kaj pa padalstvo, se še ukvarjaš z njim?

Včasih sem se več. Sedaj se za moj okus dejavnost preveč komercializira.

To so vrhunski užitki. Okrog 700 poletov je za mano. Opravljene imam vse izpite, udeleževal sem na »pika tekem« (doskok v točko s 500 do 600 metrov). Še vedno pa tu in tam za svojo dušo skočim z višin.

Znan si tudi kot zagrizen nasprotnik alkoholizma.

Res je. To se mi je zagnusilo že v vinotoču, ki smo ga imeli pri nas doma. Sicer pa vsenaokrog vidimo, kakšne posledice ima pijančevanje – od uničenega zdravja, uničenih družin, strtih src in predvsem trajnih posledicah na dušah otrok. Zato mi je bilo izpod časti nudenje »frulice« za alkotest v teh dneh ...

Glede na skoraj 40-leten staž se ti počasi (res počasi) bliža čas upokojitve. Se je veselíš?

Ko slišim, kako mizerne zneske pokojnin dobivajo sedanji upokojenci, me veseli mine. Preživeli bomo, saj imamo kar nekaj zemlje, na kateri lahko pridelamo osnovno hrano, tudi

kurjava je z našega gozda. Sicer pa.... Še za preživetje ni, kaj šele za kakšno razvado ali hobi. Danes je res vse povezano z denarjem. Tudi sedaj se ne bi mogel ukvarjati s svojimi hobiji, če ne bi bilo »domačega priliva«.

Sicer pa sem skromen človek, res si želim le, da bi mi služilo zdravje. Si bom že našel kakšno majhno aktivnost, ki me bo izpolnjevala.

Imaš kakšno misel, ki bi jo lahko kot moto predal bralcem steklarja?

Tri takšne sem izbral: Prva je: »Vsak je svoje sreče kovač«, druga »Izkoristi vsak dan« in tretja »Življenje je en sam utrinek«. To so pametne misli modrecev, s katerimi se lahko poistovetim in me navdihujejo. In verjetno še marsikoga med nami.

Sam pridajam še skrb za zdravje. Mislimo na to že takrat, ko ga še imamo, ne pa v drugi polovici življenja le popravljati nepremišljenosti iz prve polovice. Pa še nikoli jih v celoti ne zakrpamo. Podjetje je sedaj, tako kot še nikoli, naklonjeno tej skrbi, zato le izkoristimo ugodnosti, ki so nam ponujene. Naložba za prihodnost so.

Vsem bralcem tudi iskreno želim srečno, zdravo in obilja polno novo leto.

To je Roko, naš sodelavec. Skromen človek, na videz neopazen, vendar z ogromno znanj, velikih dejanj in neustrašen - tako v zraku, na cesti, v dvobojevanju in tudi v izražanju. Vedno manj je takšnih, zato Roko – kapo dol. In veliko zdravja ti želim, da si izpolniš še kakšno skrito željo, o kateri danes morda nisva spregovorila.

Marinka Anžlovar

Madison Avenue – Table Top Show, oktober 2010

V mesecu oktobru se je v New Yorku odvijal Table Top Show, kjer se v nekaj dneh z aktualno ponudbo »tableware« program, predstavijo znani proizvajalci iz Evrope in ZDA.

V ponudbi izdelkov je mogoče videti tako izdelke iz navadnega stekla, kristalina, kristala, keramike kakor tudi drugih materialov. Nekaj razstavljavcev ima tam stalne razstavne prostore, drugi jih za čas sejma najamejo. Med stalnimi ponudniki na področju »navadnega« stekla je mogoče videti turškega proizvajalca Pasa-bahçe, italijanskega Bormioli Rocco in ameriškega Libbey. Ponudba prvih dveh je identična videni na evropskih tleh, ponudba Libbey je designersko primerljiva evropski.

Obisk sejma smo izkoristili za analizo prodajnih polic stekla večjih veleblagovnic New Yorka, med katerimi izpostavljamo Saks, Macey's, K-Mart, Bloomingdales, Bath, Bed & Beyond ter Crate & Barrel.

Analiza prodajnih polic navrže ugotovitev, da Američani

izdelkom iz »navadnega« stekla ne posvečajo veliko pozornosti. Obnašanje Američanov je povezano z njihovimi finančnimi zmožnostmi, tako da majhen delež Američanov (~20%), ki ima na razpolago večja mesečna finančna sredstva, le ta nameni za nakup izdelkov iz kristala. Povprečna ameriška družina (srednji razred), ki bi želela živeti življenje bogatašev, se skriva za kozarci v »kopiji« kristala. Nižji razred prebivalstva (večina prebivalstva) pa kupuje steklene izdelke nizke cenovne skupine, v velikih setih (24-delni set), da lahko te večkrat brez velikih stroškov zamenja.

Po ogledu večjih nakupovalnih centrov v New Yorku je ponudba stekla v njih odraz tega, komu so centri namenjeni. Bolj prestižni centri (Saks, Bloomingdales) ponujajo predvsem izdelke iz kristala in kopije kristala, ponudbe navadnega stekla na policah skoraj ni. Nizkocenovni centri ponujajo potrošnikom zelo cenene sete steklenih kozarcev, kjer so kozarci skoraj enakega

(podobnega) zunanjega designa (kot Friends) z različnimi notranjimi strukturami.

Praviloma je vsa ponudba izdelkov iz stekla v ameriških volumnih, ki so bistveno večji od evropskih. Dekoriranih izdelkov na prodajnih policah ni, razen redkih izjem. Zaradi ameriških navad pitja kave (velike kave v papirnatih ločnih) na trgu ni steklenih skodelic za kavo.

Blagovnica Crate & Barrel je edina blagovnica, ki ponuja evropske oblike in designe kozarcev, večino proizvajalca Krosno Poljska (ročno pihani izdelki). Svečnikov, vaz, krožnikov, skled in podobnih izdelkov na prodajnih policah (razen izjem) ni.

V cilju vstopa oziroma širitve prodaje na izjemno velik ameriški trg lahko po analizi prodajnih polic ugotovimo, da s ponudbo preprostih kozarcev oz. izdelkov na trgu ne bomo uspešni, saj je ponudba konkurence izjemno močna ob dejstvu, da se za prodajo na trgu plačuje še 26 % uvozni davek, kot zaščita domačega proizvajalca Libbey. Možnosti na trgu so, in sicer v svežih designih izdelkov in proizvodnji izdelkov v obliki »kopij« kristala (Goblet Dublin).

Na ameriškem trgu pa imamo zagotovo veliko možnosti tudi s specialnimi steklenicami, kot priča slika posneta v Trump Tower, New York.

Dobrodelni Bazar – Dublin Irska, november 2010

Dobrodelno združenje KORAKI ZA KORAKCE je povabilo Steklarno Hrastnik k sodelovanju na mednarodnem dobrodelnem bazarju v Dublinu, na katerem je sodelovalo preko 50 držav. S

prodajo izdelkov na bazarju so se zbiral denarna sredstva za pomoč otrokom na Irskem, Gruziji in Haitiju. Steklarna Hrastnik d.d. je v namen prodaje na bazarju podarila nekaj izdelkov lastnega

prodajnega programa. Po poročanju udeležencev bazarja je bila slovenska stojnica in izdelki zelo opažena oziroma je bila razglašena za eno najlepših in najbolj založenih na bazarju. Vsi podarjeni kozarci Steklarne Hrastnik so bili uspešno prodani, še posebej kozarci z motivi novoletnih muc.

Predstavniki društva so zainteresiranim razdelili naše prodajne kataloge.

Uspeh dobrodelnega bazarja je tudi naš uspeh in mogoče prvi prodajni korak na irski trg stekla.

Brau Beviale - Nürnberg, november 2010

V mesecu novembru se je Steklarna Hrastnik d.d. prvič predstavila na sejmu Brau Beviale v Nürnbergu, na katerem se pojavljajo različni

kupci pivovarske in druge industrije pijač. Obisk sejma štejemo za popoln uspeh, saj smo se imeli možnost, v vsem obsegu prodajnega programa,

predstaviti številnim obstoječim in novim kupcem, in sicer z izpopolnjenim prodajnim programom za industrijo piva. Steklarna Hrastnik d.d. se je na sejmu predstavljala kot edini proizvajalec "tableware" izdelkov za industrijo pijač, drugi ponudniki steklenih izdelkov so bili naši kupci Rastal, Sahm, Ritzenhof Christal AG in Franc Herb, dekoraterji stekla. Na sejmu smo s ponosom predstavljali razširjene ponudbe izdelkov iz stekla, in sicer proizvodnje specialnih steklenic ter izdelkov za namene promocije pijač (Opal d.o.o.).

blagovne znamke Vitrum bo naše vodilo za vstop v novo poslovno leto, pri čemer se bomo trudili v razširjen program združiti tako proizvodnjo PE Vitrum, PE Special in Opal d.o.o.

V podjetju že tečejo intenzivne aktivnosti za razširitev lastnega prodajnega programa pod blagovno znamko Vitrum, ki ga želimo na sejmu Ambiente, najpomembnejšem sejmu široke potrošnje izdelkov »tableware«, kakovostno predstaviti. Pripravljamo vrsto novosti, o katerih pa vas bomo

Na žalost smo ob obisku kupcev vedno znova ugotavljali, da smo trgu (razen obstoječih, predhodno omenjenih kupcev) nepoznani in s tem ponovno potrdili že ugotovljeno, da brez vlaganj v lastno blagovno znamko, na izjemno konkurenčnem trgu izdelkov za industrijo pijač, ne moremo uspeti.

Na sejmu smo obstoječe in tudi potencialne kupce privabljali z novostmi: vrč Tudor, kozarec za pivo Mars in kozarec Geo. Svež design in novosti se prodajajo. Razvoj družin izdelkov

obveščali v naslednjem Steklarju, če ne boste na njih že

Planet 47, Center za Downov sindrom je prvi celostni in specializirani center za Downov sindrom Slovenije. Otokom in njihovim staršem ter odraslim osebam z Downovim sindromom bo nudil programe celostne rehabilitacije in vseživljenjskega učenja:

- razvojna vzpodbuda
- iskanje sposobnosti in talentov
- razvoj do čim večje mere samostojnosti, v skladu s posameznikovimi zmožnostmi
- osamosvajanje
- pomoč in svetovanje v vrtcih in ostalih vzgojno-varstvenih organizacijah pri inkluziji
- stanovanjske skupnosti
- zaposlovanje

Osebam z Downovim sindromom bo Center pomagal do bolj kvalitetnega in kolikor bo mogoče neodvisnega življenja.

Center se je doslej in se bo še nekaj časa financiral z donacijami in različnimi akcijami. Letos smo pripravili novoletno akcijo stojnic z izdelki, ki so nastali v Planetu 47. Akcija je nastala zahvaljujoč Steklarni Hrastnik, CityParku, Planetu Tuš in Europarku.

Dobili smo sponzorirane stojnice ter kozarce Steklarne Hrastnik, iz vsega tega nastaja "Svetloba s Planetom 47", svečka

iz dišečega, prozornega gela, oblikovana kot morska pokrajina...

Svečkam smo dodali še steklene obeske, v katere so zapečena zelišča iz okolice Planeta 47 ali poldragi kamni. Stekleni obeski z zelišči so "vilinski ključki", delujejo zdravilno, saj širijo vibracijo zelišča zapečenega v steklu.

Zelišča in školjke, ki so v svečkah, so nabrali otroci z downovim sindromom v poletnem času. Poldragi kamni in kristali ter vilinski ključki sestavljajo paleto ponudbe ogrlic in zapestnic, vse kot darilna ponudba "svetlobe" iz Planeta 47. Ves zaslužek od prodaje je namenjen skladu centra za Downov sindrom.

Vsi izdelki simbolno prinašajo zdravje in srečo, kot svetloba veselja, ki jo nudi Planet 47 otrokom in staršem z Downovim sindromom.

Če želite z izdelki obdarovati svoje bližnje in obenem podpreti Center za Downov sindrom, potem nikar ne zamudite decembrske akcije v Planetu Tuš Koper, CityParku Ljubljana in Europarku Maribor.

Še posebej pa se zahvaljujemo Steklarni Hrastnik, ki se je prijazno vključila v naš obstoj...

Alan Asta in Barbica Asta Gaia, ustanovitelja Planeta 47
www.planet47.si

Iz OŠ NH Rajka so nam poslali sledeči dopis...

Bliža se čas novoletnih obdaritev. Učiteljice 1., 2. in 3. razredov bomo svojim učencem pričarale čim lepše decembrsko, praznično vzdušje. Vendar pa si vsi otroci poleg prijetnega vzdušja želijo tudi daril – igrač, ker se še vedno najraje igrajo. Tega pa jim žal ne moremo omogočiti, ker nimamo denarja. Veseli bomo kakšnegakoli denarnega prispevka, s katerim boste razveselili nas, predvsem pa otroke.

Denar nakažite na: Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik

Na račun: 01234 – 603 065 2150

S pripisom: Novoletna obdaritev učencev – donatorska sredstva

Hvala za vaš prispevek. Lep pozdrav in tudi vam prijetno praznovanje.

Učiteljice

Verjamemo, da vsi s težkim srcem gledamo žalostne otroške oči, iz katerih sije ena sama želja po igrivosti, sprejemanju in odobravanju. Ravno tako se zavedamo, da težko odstopimo denar, ki ga vse prerado zmanjka še za lastne potrebe in želje.

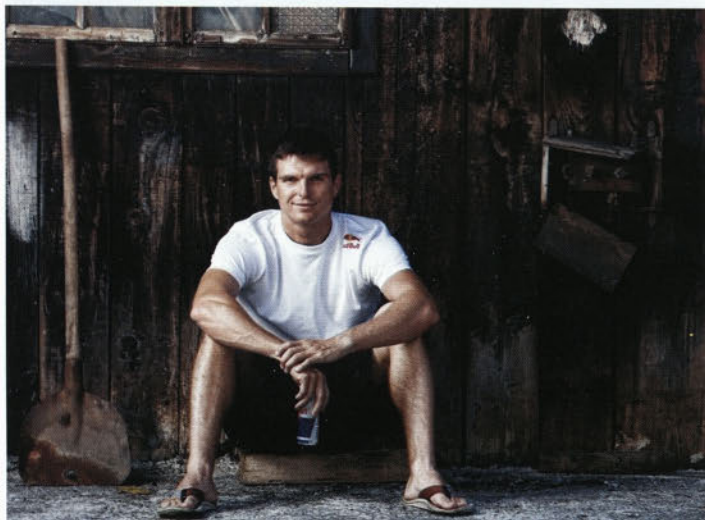
Prepričani pa smo, da se vsaj pri komu doma skriva in najde kakšna odlično ohranjena, ne več rabljena ali morda celo nova igrača, primerna za otroke med 6. in 8. letom starosti. Morda kje sameva neuporabljena sestavljanka? Zgrešen nakup, ki ga otrok ni nikoli uporabil? Odlična didaktična igrača, za katero je škoda, da ne najde novega lastnika... Le morda...

In za te igrače vas prosimo. Prepričani smo, da bodo otroci takšnih igrač veseli. Kontakt za sprejem je uredništvo Steklarja; javite se nam lahko tudi po e-pošti info@steklarna-hrastnik.si.

Glavna in odgovorna urednica
Mojca Lavrič

Peter Kauzer drugače - KRATKI 13

Kaj bi svetoval nekomu, ki bi rad dosegel, kar si dosegel ti?

Enostavno moraš sam vztrajati v tem. Saj se ti na koncu vse povrne.

Kaj v svoji športni karieri najbolj obžaluješ - če sploh kaj?

Izgubljene priložnosti v Pekingju.

Kaj je najpomembnejša lekcija, ki te jo je naučilo življenje?

Vse se naredi z razlogom.

Na kaj si najbolj ponosen?

Na svoje dosežke, ki jih ni malo. Predvsem bi izpostavil vse tri naslove (svetovnega, evropskega in skupnega seštevka svetovnega pokala).

Katere lastnosti naj bi imel vrhunski športnik?

Talent, marljivost, želja po uspehu.

Če bi lahko s časovnim strojem odpotoval v preteklost - kam bi te odneslo?

Vantično Grčijo.

Katera je po tvojem mnenju najbolj precenjena vrlina?

Ne vem, če je katera precenjena.

Kaj bi o tebi povedal tvoj najboljši prijatelj?

Treba njega vprašati.

Katere navade - če sploh katere - bi se rad znebil?

Grizenja nohtov.

Te kdaj zamika, da bi zamenjal šport?

Ne.

Bi šel kdaj "pihat" v steklarstvo?

Bi poizkusil.

Katero knjigo, ki si jo prebral v zadnjem letu, bi priporočal?

Uspelo mi bo - Tyara Slavic.

Se kdaj vidiš kot poslovnež? Bi ti športne izkušnje znale pri tem pomagati?

Mogoče. Zaenkrat še ne razmišljam o tem, bi mi pa športne izkušnje pri tem definitivno pomagale.

Obisk študentov v PE Special

Vsredo, 3. 11. 2010, smo imeli v Steklarni Hrastnik Special na obisku Šolski center Novo mesto. Kot zanimivost naj omenimo, da je ta šolski center največji center srednjih in višješolskih programov, saj ga obiskuje preko 2000 učencev. Na obisk je prišlo 36 dijakov in trije mentorji, smer Fakulteta za strojništvo. Najprej jim je bila predstavljena kratka zgodovina Steklarne Hrastnik in razne zanimivosti, nato pa so si odšli ogledat celotni objekt Special. Začeli so v skladišču orodja, kjer jim je bilo podrobno predstavljeno orodje za izdelavo steklenice, nato so odšli v

komandni prostor, kjer so spoznali steklarsko peč in njeno delovanje ter si preko monitorja ogledali, kako izgleda notranjost steklarske peči. V proizvodnji so si z zanimanjem ogledali IS stroje ter na kratko poklepetali z strojniki. Na koncu so si ogledali še kontrolne linije, da so videli, kako poteka sam pregled steklenice, preden gre do končnega kupca. Nad ogledom tovarne so bili navdušeni, zvedeli in videli so marsikaj, predvsem pa so dobili večje spoštovanje do samih steklenic.

Andrej Funkl

Skupne službe...

OTROCI NA OBISKU

Učiteljica je opazila, da je majhen deček v njenem razredu otožen in samotnen.

"Kaj te skrbi?" je vprašala.

"Starši," je odvrnil. "Oče dela ves dan, da me oblači in nahrani in pošilja v najboljšo šolo v mestu. In dela nadure, da me bo lahko poslal na univerzo. Mama ves dan kuha in pospravlja in lika in nakupuje, tako da mi ni treba skrbeti za nič."

"Zakaj si pa potem tako zaskrbljen?"

"Bojim se, da bi utegnili pobegniti."

Anthony de Mello, zgodba iz knjige ŽABJA MOLITEV

V soboto, 20. novembra, smo imeli starši, ki delamo v Steklarni Hrastnik, možnost omogočiti otrokom, da pokušajo v svet, kjer delamo zato, da naše radovedneže oblačimo in nahranimo.

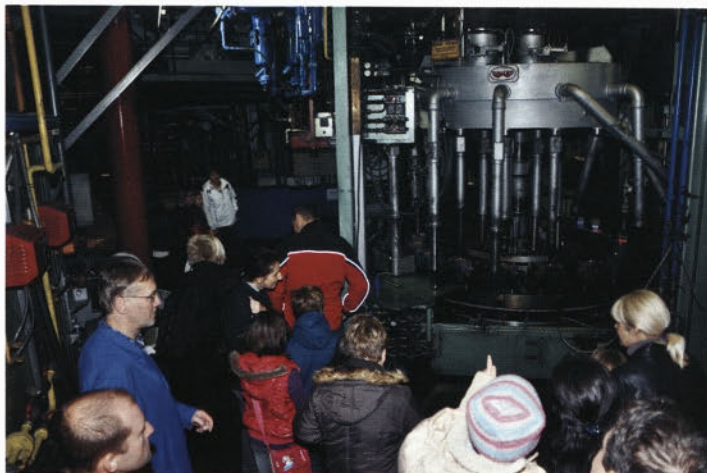
Zbralo se nas je kar približno 150 - otrok in staršev. Razdeljeni v tri skupine smo si ogledali tovarno na stari lokaciji.

Ob tej priložnosti se najprej in iskreno zahvaljujem upokoženima mojstroma steklarstva Radu Kališniku ter Tonetu Liparju, saj sta otroke s svojim znanjem ter dostopnostjo naravnost očarala! Mali labodi, račke, pujski, vaze in še kaj so nastajali izpod njunih rok ter tudi rok otrok, ki so se opogumili in poskusili kaj ustvariti tudi sami. Videti iskrice

v očeh ter iskreno začudenje nad celotnim procesom izdelave steklenih izdelkov je pač neprecenljivo. Po okusni pogostitvi s kremnimi rezinami ter malce ustvarjanja na steklo pa je bilo večini otrok zelo težko oditi domov.

Najlepša hvala tudi Srečku Medvešku, Mateju Repovžu, Enesu Rakoviču, Mariu Lovriču ter Zoranu Drolcu za vodenje in pomoč pri organizaciji. Posebna zahvala tudi žal mnogo prezgodaj premrlemu Miru Zorcu, ki mu je bila organizacija dela v ročni proizvodnji za potrebe dneva odprtih vrat za otroke zaposlenih tako z upokojenci kot z zaposlenimi v SH Opal ena zadnjih, a k sreči prijetnih nalog v steklarni.

Ogledali smo si skoraj vse delovne procese. Poleg res

Zanimali so jih tudi podrobnosti...

Starejši so imeli več treme kot otroci..

iskrenih pohval za organizacijo in izvedbo pa smo bili deležni tudi majhne kritike.

"Enkratno, pohvalno in super je bilo tole, res, čudovito in končno se je našel nekdo, ki se spomni kaj takega - in to tudi sprovede."

Pripomba. Vemo, da dekoracija čez vikend ne dela, ampak vseeno bi lahko nekdo od "vodičev" vzel ključ in pokazal tudi malarijo in fermac. Dobro, pač bo mašina stala, se ne bo nič delalo, ampak vidijo pa, kako zadeva zgleda. Enostavno, ker dekor čez vikend ne dela, nismo nič videli, vse je bilo zaklenjeno. Tud, če mašina stoji, se da pokazati in povedati,

kako tukaj stvari potekajo. Prepričana sem, da bi otroke to zelo zanimalo. Starši, ki smo iz dekorja, doma velikokrat otrokom razlagamo, kaj vse pri nas delam, pajim žal tega nismo mogli pokazati."

Prav je, da se zahvalimo tudi za kritiko. In obljubimo, da jo naslednjič upoštevamo.

Namesto zaključka pa spodnja misel in fotografije – saj slike povedo več kot tisoč besed.

Izkušnja je otrok Misli, Misel pa je otrok kemije. Ne moremo ljudi učiti iz knjige.
(Disraeli).

Mojca Lavrič

Pred vhodom se je zbrala živahna množica...

Skupne službe...

OTROCI NA OBISKU

Brušenje razsvetljavnih teles...

Mojster pri delu...

Iskrice v očeh...

Navdušeni mali umetniki...

Natančnost pri delu...

Fotografije so prispevali Jure Zupanek, Lovro Rozina in Bogdan Ledinek

Debelost

Debelost je v zadnjem času povsod v razvitem svetu zelo razširjena, tako da govorimo že o epidemiji debelosti. Običajno ob omembi "epidemije" debelosti pomislimo v glavnem na Ameriko.

Vendar danes debelost in prekomerna prehranjenost nista omejeni samo na Ameriko, niti ne samo na razviti svet. Še posebej hitro število pretežkih in debelih ljudi narašča v revnih in v deželah v razvoju. Debelost predstavlja enega izmed glavnih izzivov, s katerim se srečuje Evropa, saj znižuje pričakovano trajanja življenja v povprečju kar za devet let in povečuje tveganje za bolezni srca in ožilja, sladkorno bolezen, možgansko kap in nekatere vrste raka.

Svetovna zdravstvena organizacija debelost definira kot pojav odvečne telesne maščobe, ki lahko negativno vpliva na zdravje posameznika. Čeprav obstajajo različni pristopi k »merjenju« debelosti in razvrščanju ljudi po stopnji prehranjenosti, je še vedno najbolj v uporabi indeks telesne mase (ITM), razmerje med telesno težo v kilogramih in kvadratom telesne višine v metrih. $[ITM = TT(kg)/TV^2(m^2)]$. ITM je najširše priporočen in uporabljan indeks za oceno prehranjenosti odraslih in pomemben napovedni dejavnik za z

debelostjo povezano obolevnostjo ter smrtnostjo. Izračun ITM pomeni:

- pod 20: podhranjeni,
- med 20 – 25: normalna telesna teža,
- med 25 – 30: prekomerna telesna teža (prva stopnja debelosti),
- med 30 – 40: druga stopnja debelosti,
- nad 40: tretja stopnja debelosti.

Indeks med 25 in 27 velja še za sprejemljive.

Problem prekomerne telesne teže in debelosti se na videz zdi lahko rešljiv, saj je vzrok za njun razvoj v nesorazmerju med vnosom energije v telo s prehranjevanjem in porabo energije z gibanjem. Vse kar torej moramo storiti je znižati vnos hrane oziroma povečati telesno aktivnost. Stvari pa so v praksi precej kompleksnejše. Če samo pogledamo, zakaj se pojavlja epidemija debelosti v zadnjih tridesetih letih, ugotovimo, da se je v obnašanju in navadah ljudi marsikaj spremenilo. Podaljšal se je delovni dan, povečala se je ponudba nezdrave sladke in mastne hrane. Sodobni človek se skoraj na vsakem koraku srečuje s ponudbo visoko kalorične hrane in sladkih gaziranih pijač, hkrati pa je zaradi različnih vzrokov večina ljudi le malo telesno dejavna.

Problem je tudi premajhno število in rednost obrokov. Namesto, da bi zaužili **pet manjših** dnevnih obrokov, si v pomanjkanju časa morda privoščimo le dva, in to enega obilnega šele po zaključku dela, pozno popoldne ali celo zvečer.

Ker smo potem preveč utrujeni ali je že prepozno, da bi se podali še na tek ali drugo telesno aktivnost, ter s hrano zaužite energije ne uspemo porabiti, se začne se začaran krog kopičenja maščob v telesu.

Seveda pa ne smemo pozabiti, da ima hrana ne le fiziološki pač pa tudi psihološki pomen in da s hrano ne tešimo le potrebe po energiji, ampak nam hrana lahko pomeni tudi tolažbo ali pa še vse kaj drugega, kar srečujemo predvsem pri motnjah hranjenja.

Prekomerna telesna teža pomeni neko vmesno stanje med normalno telesno težo in debelostjo. Rahlo povečana telesna teža seveda ni neko, ne vem kako hudo bolezensko stanje in je, v primeru, da tako tudi vzdržujemo, manj škodljiva kot pogosto in precejšnje nihanje telesne teže, ki ga tudi srečujemo pri določenih ljudeh, ki so vse

življenje na dietah. Po njihovem zaključku pa kmalu pridobijo nazaj vse prej izgubljene kilograme, pa še kakšnega dodatnega.

Če pa je naša telesna teža že precej v območju prekomerne telesne teže ali celo debelosti, je za zniževanje pomembna predvsem sprememba življenjskega sloga. Zgolj z dietami na dolgi rok večinoma ne bomo uspešni. Poleg vključevanja gibanja v svoj vsakdanji urnik pa je pomembno, da se naučimo izražati tudi svoja čustva in

omenila, s hrano ni povezano le zadovoljevanje fizičnih, pač pa pogosto tudi psihičnih in socialnih potreb.

Ni pomembno le kaj in koliko jem, pač pa tudi »kaj me žre.«

Pa še ponovno obvestilo/ vabilo:

Ob ponedeljkih in sredah je od 18.00 do 19.30 organizirana vodena telovadba v mali telovadnici na Dolu pri Hrastniku. Imamo se lepo! Preberite izjave udeležencev.

Izkoristite tudi cenejše vstopnice za obisk hrastniškega bazena.

Sol

Kuhinjska sol (natrijev klorid ali NaCl) je v svežih živilih rastlinskega in živalskega izvora v razmeroma majhnih količinah, lahko pa jo obravnavamo tudi kot začimbo, ker jo dodajamo osnovnim živilom.

Natrijev klorid je sestavljen iz

- 40 % natrija in
- 60 % klorida.

Drobno mleta sol vsebuje 95–98 % natrijevega klorida in največ 0,5 % vode. Preostanek so druge mineralne primesi, kot so: magnezijev in kalcijev klorid ter kalcijev, magnezijev in natrijev sulfat. Zrna grobe kuhinjske soli so nekoliko debelejša. Ta vsebuje več kot 95 % NaCl in največ 5 % vode.

Sol se lahko pridobiva iz kamene slane rude (rudinske soli) ali pa morske vode, ki vsebuje okoli 3 % NaCl (soline). Z izparevanjem v velikih plitvih bazenih pridobivajo kristalno morsko sol. Z izparevanjem podzemnih slanih vod pa se pridobiva drobna kuhinjska sol. **Sol** je eden izmed najpogostej

Zanimalo vas bo...

VARNI KOTIČEK

uporabljenih dodatkov v predelavi živil. Sol vpliva na okus, teksturo in na obstojnost mesnih izdelkov (kuhano razsoljeno meso, npr. delikatesna šunka, prekajeno meso, šunka, vratina, klobase, safalade, hrenovke, jetrne paštete, sušene salame, suho meso, pršut, panceta), sirov, konzervirane zelenjave, kruha in krušnih izdelkov, predpripravljenih jedi ter veliko drugih živilskih izdelkov.

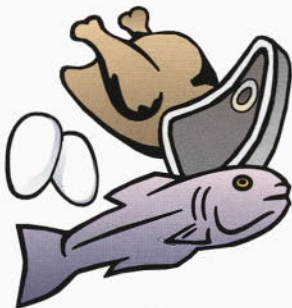
Poleg specifičnega slanega okusa sol tudi poudari aromo izdelkov. Na teksturo izdelkov sol vpliva tako, da izboljša vezavo vode in maščobe, ki se kaže v oblikovanju zelene strukture med toplotno obdelavo. Sol pa ima tudi vpliv na obstojnost izdelkov, saj deluje kot konzervans.

Dokazano je, da je prekomeren vnos soli in s tem natrija pomemben prehranski dejavnik tveganja za zdravje. Prekomeren vnos natrija je pomemben dejavnik za povišan krvni tlak, ta pa za možgansko kap. Bolezni srca in ožilja so vodilni vzrok smrti v svetu; 80% teh smrti pripisujejo povišanemu krvnemu tlaku, kajenju in povišanemu holesterolu. Od naštetih vzrokov je povišan krvni tlak najpomembnejši neposredni vzrok smrti.

Visok krvni tlak in naraščanje krvnega tlaka s starostjo sta neposredno odvisna od:

- previsokega vnosa soli,
- nizkega vnosa kalija,
- nezadostnega vnosa zelenjave in sadja ter
- prekomernega uživanja alkohola,
- previsoke telesne teže in od
- nezadostne telesne dejavnosti.

V letu 2006 je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) ugotovila, da v industrializiranih državah

približno 75 % celotne dnevno zaužite soli prihaja iz predelanih živil, torej iz živil, ki jim je med predelavo ali pripravo dodana sol.

Okoli 10 % celotne dnevno zaužite količine soli dobimo iz živil, kjer je sol naravno prisotna, okoli 15 % pa z dosoljevanjem pri kuhi oziroma pripravi hrane pri mizi.

Izdelki, ki vsebujejo največ soli in bi se jim morali v splošnem izogibati oziroma jih uživati čim redkeje, so:

- pred pripravljene jedi tipa »pogrej in pojej« ali »pojej«,
- sendviči,
- konzerve,
- mesni izdelki (vse salame, klobase, hrenovke, šunke, pršut, paštete...),
- siri,
- vsa, t.i. hitro pripravljena hrana, pice, krompirčki, hamburgerji, kebabi, hot dogi, itd.,
- vse vrste čipsa in drugih slanih prigrizkov,
- sirove štručke in podobno pecivo z dodatki (z olivami, s čebulo, česnom...),
- polnjene testenine,
- nekatera žita za zajtrk (npr. koruzni kosmiči »Corn flakes«).

Pripravila:
Tatjana Vajdič

Kaj pravijo udeleženci rekreacije?

Anita Mihalič

Z eno besedo super. Za rekreacijo sem se težko odločila, in vesela sem, da sem se »zbrcala« za prvi korak. Zdaj komaj čakam od enega do drugega druženja. In glavni poudarek res dajem druženju. Seveda je pomembna tudi fizična aktivnost in rekreacija, kar je vse skupaj čarobna formula za boljše fizično in psihično počutje.

Maja Zdovc

Na telovadbo hodim od začetka. Ponedeljki so zame redni, srede pa tu in tam spustim, saj imamo tudi v domačem okolju včasih neodločljive obveznosti. Odlično je, ker se malo razmigam. Je pa takšna, kot je, kar v redu, ne pogrešam nič kaj posebej.

Robert Sticher

Za telovadbo sem se odločil, ker je organizirana s strani steklarne. Naslednji razlog je dobra družba. In šele na tretjem mestu dejansko razmigavanje telesa. Učinki se pri meni kažejo tako, da precej lažje in bolje zaspim (smeh). Splača se hodit, ker si po fizični aktivnosti prijetno utrujen.

V obliki, v kateri je, je super. Vaje se stopnjujejo, postajajo bolj zahtevne, ampak je odlično. Vaditelj nas odlično pelje skozi.

Muniba Hodžić

Vse pozitivno, nobene kritike. Počutim se bolje, sem bolj gibčna, imam več kondicije, skratka super. Vesela sem, da nam je to omogočeno. Morda nas kdo, ki se rekreacije ne udeležuje, ne razume pri naši hvali, ampak, treba je priti, da lahko komentiraš. Od udeležencev še nisem slišala slabih komentarjev.

Bazenske rekreacije še nisem užila, pa tudi za to si bom skušala najti čas.

Franjo Knez

Krasno je. Počnemo vse tisto, kar smo imeli že od nekdaj namen storiti zase, pa nismo. Počutim se bolje, veliko je smeha, pozitivne motivacije, dan, ko smo na rekreaciji je lepši, bolj izpolnjen. Lahko se tudi že konkretno pohvalim – odvrnel sem dve kili in moj tlak je normalnejši. Da ne govorim o kondiciji.

Marinka Anžlovar
in Mojca Lavrič

Steklarna Hrastnik - Opal d.o.o.

REKLAMNA STEKLENICA

Šestega decembra 2010 smo bili v Steklarni Hrastnik - Opal postavljeni pred skoraj nemogočo nalogo – izdelati steklenico ekstremnih dimenzij in s tem postaviti nov mejnik v proizvodnji ročno pihanih izdelkov.

Reklamna steklenica za kupca KONSTANTHVERK meri v višino 900mm, premera 300mm in kapacitete 42l. Bruto teža steklenice je 15 kg. Za primerjavo lahko napišem, da se je v Opalu do sedaj delalo z največ 12 kg stekla.

Izdelavo najbolj zahtevnih izdelkov velikih dimenzij zaupamo naši najbolj izkušeni in usposobljeni brigadi Mustajbašić ter njegovim fantom.

Ob tej priložnosti bi se jim rad še posebej zahvalil, saj so z izdelavo te steklenice ponovno dokazali, da nam na svetu ni para.

Vodja proizvodnje
Mario Lovrič

Zahtevna izdelava

Ponosni na izdelek

Steklarna Hrastnik - Opal d.o.o.

VOŠČILA

*So poti, ki vodijo v nove kraje,
so poti na katerih se marsikaj doživi,
so poti, ki vodijo v nova spoznanja
in so poti, ki vodijo v srca ljudi.*

Iztekaajoče leto je bilo naporno v vseh ozirih. Pa vendar smo ga skupaj prekrmarili kljub viharjem z vseh strani. Uspeh je majhen, pa vendar se lesketa in je vreden zlata. Je rezultat skupnega dela, za kar se vsem sodelavcem Opala zahvaljujem.

Z zaupanjem zrem v prihodnost in verjamem, pa bomo, prekaljeni kot smo, zajeli pravi veter v jadra, dosegli boljše pogoje, boljše rezultate in s tem tudi boljše čase.

So trenutki, ki dajejo lepoto spominom in smisel prihodnosti. Naj se jih čimveč lesketa v prihodnjem letu 2011.

Direktor SH-Opal
Jože Holešek

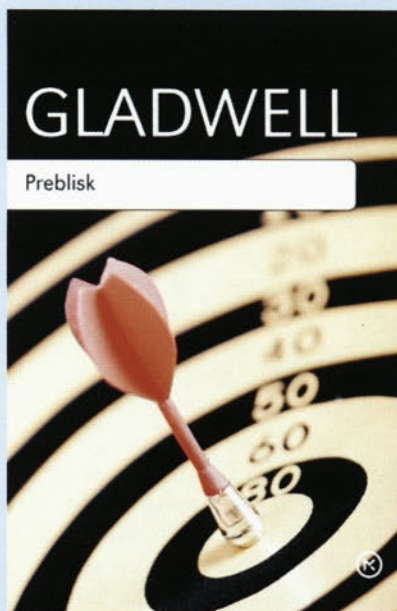
Spoštovane sodelavke, spoštovani sodelavci!

**Staro leto živi od spominov,
novo leto od pričakovanj.
Naj bo 2011 radodarno
z zdravjem, ljubeznijo, srečo in
uspehi.
Vesele božične praznike,
srečno novo leto 2011!**

Sindikat SH- Opal
Svet delavcev SH- Opal

Priporočamo...

Vsi poznamo občutek, ko nekaj v trenutku vemo, ne da bi v resnici razumeli, kako. Se zavedamo dveh sekund, v katerih imamo odgovor na dlani, ne da bi razmišljali? Ti dve sekundi, intuicija, šesti čut ali kakorkoli ju že imenujemo, sta čas, ko naši možgani mrzlično delujejo in stanje neredko ocenijo prodorneje kot po urah razglabljanja. Naša vzgoja nas spodbuja k temu, da zavračamo hitre sodbe in se bolj zanašamo na preudarnost in razčlenjevanje.

Malcolm Gladwell, eden najbolj priljubljenih avtorjev poljudnoznanstvene literature, z osupljivimi primeri ponazori, kako intuicija deluje. In v nasprotju s pričakovanim razkrije, da šesti čut še zdaleč ni tako spontan, kot si mislimo, temveč je posledica številnih zapletenih miselnih procesov. Skozi sočno, kratkočasno branje bomo spoznali, kako učinkovit je lahko prvi vtis, kdaj lahko intuiciji zaupamo in kdaj ne ter kako lahko svoje spontane sodbe izostrimo in s pridom uporabljamo.

MIRO ZOREC (22.04.1954 – 24.11.2010)

Dragi Miro!

*Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel.
Ognja prepoln, poln sil,
neizrabljen k pokoju bom legel.*

Takole se je davno izrazil pesnik Srečko Kosovel in je misel, ki je kot slutnja spremljala tudi našega Mira.

In mi smo nemo in nemočno obstali, ko smo izvedeli tragično vest in se spraševali – ali je to sploh mogoče, kako, zakaj. Vprašanja brez odgovorov.

Na nesrečno sredo ob dvanaajstih smo še sedeli na skupnem sestanku in pripravljali osnove za plan za naslednje leto. Miro nas je kot vedno prekašal po svoji tehtnosti in pronidljivosti. In bodoči dogodki tako v tovarniškem okolju, kot v na splošno v življenju, so bili vedno njegova velika skrb. Prevelika. Skrb, ki ga tiho najedala. Mi pa smo mislili, da ljudi, ki zgledajo in delujejo trdni kot skala, ne more spodjesti nobena stvar.

Zato smo nemočno obstali ob žalostnem dogodku in komaj najdemo primerne besede tolažbe za svojece.

Smrt! Ta temna senca človekovega življenja vsak dan komu iztrga iz družinskega kroga najbližjega, jemlje nam prijatelje in sodelavce.

Slovo je vedno boleče, še zlasti, če je dokončno. Ko se moramo posloviti od človeka, ki nam je dolga leta stal ob strani kot nepogrešljiv člen, je tako slovo še posebej grenko. Vse razsežnosti izgube pridejo do zavesti šele kasneje, ko se vrnemo v vsakdanjost.

Za prijatelje je bil Toza. Zaprisežen Hrastničan. In zaprisežen steklar. Nekaj dni nazaj nam je rekel - »celo rodil sem se v Hrastniku«. Otroška leta je, kot vsi otroci s Kranjskega, preživel ob Savi in na dvorišču. Vsi enaki – vsi enakopravni – vsi steklarski. V stiku z naravo, okoliškimi hribi in vodo. In marsikatero so ukanili. In takrat je stkal prijateljstva, ki so držala vse do danes. Čeprav je deloval kot samotar, jih je gojil.

Vmes pa je z lahkoto usvajal znanje na osnovni šoli in se kot priden, prizadeven in uka željan mladostnik vpisal na Kemijsko srednjo šolo v Ljubljani. S tem si je določil svojo poklicno pot, saj se je vsa odvijala v vodah kemije in njenih elementov.

Že v mladosti je bil dejaven v mnogih aktivnostih. Vmes jih je, ko so ga preokupirale druge stvari, opustil. Pa je nekaj let nazaj tudi k njemu potrkala bolezen, ki je botrovala, da je v celoti spremenil način življenja. Predvsem pa obudil hojo po okoliških hribih in plezanje po visokogorju. Tudi po severni steni Triglava in še marsikje. Najbolj je bil srečen, ko je opazoval

ožarjeni svet z vrha Škrlatice. V intervjuju za Steklarja pred nekaj leti je dejal – dokler me bodo nesle noge, se hribom ne bom odpovedal.

Zelo rad je tudi smučal. Zraven je pridal še ribištvo, kjer je bil aktiven tako kot ribič, kot tudi kot pomemben člen Ribiške zveze Slovenije. Bil je izredno discipliniran in strog do sebe, saj ni minil dan, da se ne bi ukvarjal s katero od svojih aktivnosti.

Pri vseh teh dejavnostih je neskončno užival. Včasih je v njih iskal kanec adrenalina, največkrat pa sprostitev. Na samotnih hribovskih poteh je iskal notranji mir in ravnovesje za lažje premagovanje vsakdana. Smučal je najraje s svojima sinovoma, ki ju je tudi navdušil zanj. In ob žuborenju voda je zopet skušal poiskati stik s samim seboj.

V Steklarni se je zaposlil leta 1974 ko končani kemijski šoli. Že kot pripravnik so začeli usposabljanje v zmesarni in žareča steklarska zmes je bila tista, ki je določala nadaljnjo smer Mirovega življenja. Dolga leta je bil izmenski vodja zmesarne, kasneje tehnolog in obratovodja. Vmes je skušal tvorno sodelovati pri usmeritvah podjetja tudi skozi razne družbenopolitične funkcije.

Tudi leta 2000, ko je ročna proizvodnja začela delovati pod okriljem Opala, je ostal v branži taljenja, kvalitete stekla in iskanja in odpravljanja »motilcev« te kvalitete. Pred nepolnimi štirimi leti pa je poleg tega sprejel še delo vodje proizvodnega sektorja v Opalu. Takoj je uvedel veliko sprememb, ki so se, tako kot je na splošno v življenju, ene bolj, druge manj uspešno prijele. S tem delom si je naložil veliko odgovornost za usodo skoraj 200 ljudi, ki se je je tudi dobro zavedal. Včasih celo preveč. In bolj od vsega drugega je stavil na izračune – na matematiko – na formule. Kakor so kazale številke, tako se je odločal. Včasih za koga tudi na malo trši način. Včasih je pozabil, da ostali nimajo ali ne razumejo vseh teh njegovih izračunov. Pa vendar; hotel je le dobro; za vseh skoraj 200 ljudi Opala, za vseh 700 v Steklarni, za še trikrat toliko skupaj z družinskimi člani.

Čeprav mu je delo pomenilo veliko, to ni bila edina njegova življenjska vsebina. Vsa ta leta mu je bila njegova žena Janja iskrena in srčna sopotnica. In vso skrb je posvečal tudi sinovoma Iztoku in Matjažu, ki sta bila tudi njegovo veselje in ponos. In ko se zbrali vsi na kupu, zlasti ob nedeljah, jim je pripravljaj nedeljska kosila, celo torto je kdaj spekel. In družini dal tisto domačnost, ki jo vsaka družina potrebuje. Čeprav je že dolgo skupaj, čeprav so otroci že veliki.....

Čeprav še vedno nismo prav dojeli te izgube, bi radi še enkrat povedali, dragi Miro, da smo te cenili, spoštovali ter te imeli radi.

Počivaj v miru.

Sodelavci Steklarne Hrastnik

Nezadržno se približuje novo leto in z njim nova pričakovanja in upanja. Ob koncu leta ponavadi potegnemo črto in pogledamo rezultate v preteklem obdobju. Generalno lahko rečem, da imamo boljše rezultate kot v prejšnjem letu, da pa se iz primeža krize še nismo popolnoma rešili. Kar nekaj težav imamo na področju prodaje naših artiklov.

S pričetkom decembra so se zgodile večje organizacijske spremembe v celotnem sistemu steklarne, nekaj sprememb pa je še predvidenih tudi v pričetku prihajajočega leta.

Vse te spremembe naj bi prinesle boljše organiziranost in večjo izkoriščenost proizvodnje, kar pa seveda mora prinesiti boljše rezultate poslovanja v družbi. Verjetno ste vsi prebrali informator konec novembra. Na nas vseh je naloga, da do takšnega scenarija ne pride in da lahko z upanjem zremo v prihodnost naše tovarne.

Spremembe na področju plač so že zajele skoraj vse, zaposlene v proizvodnji, nekaj sprememb je še predvidenih v zadnjem mesecu tega leta. Tudi model, ki so ga o nagrajevanju pripravili v kadrovske službi, nam je bil predstavljen koncem novembra. S tem sistemom bomo imeli na istem delavnem mestu več različno ocenjenih delavcev in s tem posledično tudi različno višino plače.

Vse to naj bi motiviralo vsakega posameznika k še večji angažiranosti za boljše in kvalitetnejše delo.

Tudi ukrep, kot je lepša urejenost delovnega okolja, dolgoročno prinese boljše rezultate v kvaliteti in količini. Nenazadnje obstajajo tudi kupci, ki ne bodo kupovali od proizvajalca, kjer so delovne razmere slabe ali pa se ne spoštujejo delavske pravice. Res se ta zavest še ni tako zelo razširila, vendar upam, da vsi strmimo k tem, da bi lahko od svojega dela dostojno živeli. Preden grem na zabavnejšo temo, bi rad napisal vrstico, ki sem jo pred časom prebral:

»Vprašaj se, če te to, kar delaš danes, vodi tja, kjer želiš biti jutri.«

V novembru smo imeli dan odprtih vrat, na katerega smo povabili otroke in vnuke naših zaposlenih, odziv je bil velik, tako da smo se morali razdeliti v več skupin. Otroci so si z neverjetnim zanimanjem ogledovali, kje in kaj njihovi starši delajo. Prav posebej pa so bili navdušeni nad ročnim pihanjem steklenih izdelkov, kot so labodi, račke, pujski in še bi se kaj našlo izpod rok naših dveh že upokojenih mojstrov Rada Kališnika in Toneta Liparja, ki sta se za to posebno priložnost prelevila v prvovrstna promotorja steklarstva. Prav neverjetno je bilo, kako sta v kratkem času lahko iz žareče kepice stekla naredila prečudovitega laboda. Upam, da so starejši mojstri nekaj tega bogatega znanja tudi prenesli na mlajše.

Naši mali obiskovalci so po ogledu proizvodnje odšli v jedilnico, kjer jih je čakala slastna kremna rezina iz pečice naših kolegov v Slorestu in osvežilni napitek. Za konec pa so se lahko preizkusili še v barvanju na steklo, tako se je končalo lepo sobotno druženje. Upam, da bodo naši malčki sedaj kaj bolj razumeli starše,

Otroci so bili navdušeni...

ko si doma včasih zaželeli malo miru po napornem delu v tovarni.

Ker pa je veseli december, moram napisati tudi kaj o dobrem možu, ki običajno obdari naše otroke. Letos bo obdaritev otrok potekala 18. decembra ob 10.00 v kinodvorani Hrastnik, saj veste ista lokacija kot lansko leto. Dedku mrazu smo že posredovali koordinate, kje naj pristane s svojimi sanmi, da naše malčke razveseli z drobnimi darili. Upam, da nam bo vsem skupaj prijetno v družbi Dedka mraza, tudi v nas odraslih je še vedno nekaj otroka. Ker moram članek oddati v določenem roku, še ne morem zapisati ali se bomo letošnje leto uspeli dogovoriti za izplačilo kakšnega božičnega dodatka ali ne. Pogovori so že potekali in še bodo do božiča, vse pa je seveda močno odvisno od poslovanja tudi v zadnji polovici decembra. Mirno lahko zapišem, da »usodo o božičnici prepuščamo Božiču«

Ker pa bomo leto v vsakem primeru zaključili, pa se spodobi, da vam izrečem božično novoletno voščilo.

»Bliza se najlepši čas v letu. Čas, ko se spominjamo preteklosti in pričakujemo prihodnost. Čas, ko se želja po sreči, zdravju in uspehu seli iz srca v srce. Naj se vsem uresniči sanje, udeležijo želje in izpolnijo pričakovanja. Srečno 2010!«

Predvsem pa si želim za vse nas, da vam bom tudi drugo leto lahko napisal novoletno voščilo v našega Steklarja.

Lep sindikalni pozdrav
Bogdan Ledinek

vendar imamo pri tem v društvu srečo, da lahko takšne vaje izvajamo v opuščeni jami v neposredni bližini tovarne. Tako smo že izvedli dve vaji, prva je bila samo poizkusna, kako se bo zadeva odvijala in ker se je izkazalo za dobro, smo potem organizirali še eno, kjer smo pogoje notranjega požara zelo približali realnim.

Zakaj izvajati takšne vaje?

Ker je gorenje pod nadzorom, ker se gasilec, ki še ni imel stika z ognjem v zaprtem postopoma privaja in uči pravilno ukrepati, ker premagujejo strah pred neznanim in, ker imajo ob sebi izkušene operativce. Dejstvo je, da se na intervenciji ni časa za učenje, takrat se mora intervencija izpeljati. Poslati v resno intervencijo popolnoma neizkušenega operativca je lahko usodno, saj njegov vodja dejansko ni seznanjen, kako bo neizkušen operativec reagiral. Mnenje »eh to ni nič« je zelo zgrešeno in podano od tistih, ki takšno delo še niso preizkusili. Ravno zaradi tega smo na lg poslali štiri naše operativce, ki so se udeležili izobraževanja »HOT FIRE« trening, kjer jih inštruktorji na podlagi izkušenj in novih načinov gašenja

Vaja notranji požar

naučijo kako ukrepati, vtisi iz tečaja so bili izredno pozitivni. Kot že večkrat povedano, delujemo gasilci v steklarni Hrastnik tudi preventivno in smo tako bili udeleženi pri izobraževanju predvsem dežurnih služb in strojnikov v primeru preboja steklene taline iz steklarske peči.

Ravno tako sodelujemo pri rednih pregledih in sestankih na temo požarna varnost, kjer se potem informiramo o vzdrževalnih delih in raznih novitetah in spremembah, ki se izvajajo v Steklarni Hrastnik.

Ker se bliža čas najdaljše noči in čas božičnih praznikov, vas opozarjam, da ste pri uporabi pirotehničnih izdelkov skrajno

previdni, predvsem pa pazite na svoje najmlajše. Če že uporabljate pirotehniko, jo uporabljajte po navodilih proizvajalca, da se ne poškodujete ali, da sosedu ne zakurite balkona ali kozolca.

V imenu steklarskih gasilcev Vam želimo vesel božič in srečno Novo leto 2011.

NA POMOČ!
Andrej Časar

Vaja s TKI

Zanimalo vas bo...

STEKLARSKA GODBA

Steklarska godba Hrastnik
pod vodstvom dirigenta Jožeta Rusa

vabi na tradicionalni

SLAVNOSTNI KONCERT **OB 80-LETNICI** **STEKLARSKE GODBE**

ki bo v SOBOTO 25.12.2010 ob 18.00 uri
v Športni dvorani na Logu.

Steklarski godbeniki smo tudi letos skupaj z gosti
pripravili pester zabavni program.

Vljudno vabljeni !

V prejšnjih številках vašega glasila Steklar smo vam predstavili podroben program dela naše krajevne skupnosti v letu 2010 in program prireditev ob prazniku krajevne skupnosti in občine Hrastnik letošnjem letu.

Glede na zahtevnost programskih ciljev KS Steklarna za leto 2010 lahko rečemo, da je bilo na področju krajevne skupnosti Steklarna letos opravljenih veliko nalog, ki so bile financirane s strani krajevne skupnosti, občine Hrastnik in države.

Pa jih kar naštejmo:

- vsekakor je najpomembnejše uspešno poskusno obratovanje Centralne čistilne naprave v naselju Za Savo;
- zgrajeno je bilo sekundarno kanalizacijsko omrežje skoraj za celotno naselje Frtica in opravljena asfaltna sanacija cest Franca Pušnika in Taborniška pot;
- na cesti Hermana Debelaka je bil dokončan cestni odsek od bivšega strelišča Steklar-domačija Kumlanc, Kapla v dolžini 370 m;
- urejena je bila popolnoma nova komunalna infrastruktura v naselju Za Savo/- cesta skozi naselje, vodovod, razsvetljava, telefonska napeljava/;
- porušena je bila popolnoma dotrajana stavba bivšega gostišča Logar - na tem mestu je bilo urejenih 31 novih parkirnih mest;
- občina Hrastnik je postavila 2 funkcionalna kontejnerja na balinišču Logar ter z ureditvijo nove zaščitne ograje in razsvetljave omogočila članom Društva upokojencev Hrastnik- Klub Steklarna in drugim balinarskim sekcijam uporabo balinišča;
- v naslednjem letu naj bi bila postavljena tudi koliba za hrambo orodja in opreme ter

dolgo pričakovana streha nad baliniščem;

- opravljena je bila sanacije pohodne poti« Splavarska pot» v naselju Podkraj;
- izvedena je bila sanacija makadamskih odsekov cest v naselju Podkraj in na Grajski poti- pri steklarskem gradu;
- opravljene so bile sanacije poškodovanih asfaltnih površin v vseh naseljih v krajevni skupnosti.

Nekaterih projektov pa nismo mogli izpeljati, pa si jih oglejmo:

1. Najpomembnejši projekt je »Izgradnja novega objekta za potrebe krajevne skupnosti in društev v KS Steklarna« na lokaciji bivšega gostišča Logar.

Zaradi izdaje negativnega mnenja Ministrstva za okolje in prostor, ARSO in Vodne skupnosti k soglasju za pridobitev gradbenega dovoljenja (razlog je vpliv stoletnih voda na predvideno lokacijo objekta, prevelika poplavna ogroženost), predstavitev pretočne hidroelektrarne Suhadol za cca 1800 m proti Hrastniku in prepovedi lociranja PIGD Steklarne Hrastnik v objektu na poplavnem področju, se projekt prenese na novo lokacijo v naselje Podkraj, na začetek Industrijske cone Podkraj.

V novem objektu bodo svoje prostore dobili:

- Krajevna skupnost Steklarna,
- Prostovoljno gasilsko društvo Steklarna Hrastnik,
- Društvo upokojencev –Klub Steklarna z balinarsko sekcijo,
- pevsko društvo Steklar,
- krajevni odbor za ohranjanje vrednot NOB.

V večnamenski dvorani bo tudi izposojevalnica knjig iz Knjižnice Antona Sovreta Hrastnik.

Pogled na naselje Podkraj z Brodarskim domom

Začetek gradnje bo v letu 2011, takoj po pridobitvi vseh soglasij in gradbenega dovoljenja.

2. V občinski upravi niso bili izdelani vsi dokumenti za projekt »Nivojski dovoz na Cesto Hermana Debelaka-Dirmajerjev hrib«, ki so nujno potrebni za kandidiranje občine na razpisu za pridobitev evropskih finančnih sredstev, zato je ta projekt prioriteta naloge krajevne skupnosti v letu 2011.

3. Občinska uprava bo letos pripravila projekt za asfaltno posodobitev dela ceste Franca Pušnika hišne št.: 12-13 v naselju Frtica, seveda ob upoštevanju izgradnje sekundarnega kanalizacijskega omrežja v tem delu naselja.

4. Asfaltna posodobitev parkirišča in dovoza pri Domu ribiške družine Hrastnik v Podkraju ni bila izvedena, prenese se v leto 2011.

5. Na stanovanjskem objektu C. 1. maja, št. 27, v katerega je občina v letu 2009 vložila 135.000 EUR, ni bila na izdelana fasada. Ureditev fasade se prenese v leto 2011.

Krajevna skupnost je skupaj z občinskim oddelkom za okolje in prostor namenila del sredstev tudi za vzdrževanje krajevnih cest in poti:

- opravljena je bila sanacija makadamskih odsekov cest KS Steklarna-naselje Podkraj,
- prioriteta je bila sanacija ceste Cesta Hermana Debelaka z ureditvijo izogibalšč in odstranitev dreves na brežinah ceste,
- opravljena je bila ureditev talne in druge prometne signalizacije v naselju Podkraj in na Grajski
- opravljeno je bilo obrezovanje dreves v vseh naseljih KS, zlasti C. H. Debelaka in naselju Podkraj in Grajska pot po opravljenem strokovnem ogledu,
- popravilo igral in namestitev lesenih klopi na otroška igrišča v Frtici in Podkraju- ni bilo opravljeno.

Funkcionalno dejavnost sveta KS Steklarna smo v letu 2010 strnili na naslednja področja:

- obiski v podjetjih v krajevni skupnosti in predstavitev programa dela KS Steklarna za leto 2010 -opravljeni

Steklarska godba in pevci med nastopom na proslavi ob prazniku KS Steklarna

obiski v Steklarni Hrastnik, zelo dobro sodelovanje s Steklarno Hrastnik, stalna rubrika o dogajanjih v KS Steklarna v internem glasilu Steklar; predsednik uprave, g. Andrej Božič je omogočil dodelitev praktičnih nagrad za različna tekmovanja in prireditve v krajevni skupnosti,

- posvet s predsedniki društev in družbenih organizacij v KS Steklarna (realizacija programa za leto 2009 in program dela KS za leto 2010) je bil izveden januarja 2010,

- organizacija in izvedba pohoda po »Splavarski poti« v zimskem in poletnem času z družabnim srečanjem pri Domu ribiške družine Hrastnik v Podkrajju - dobro obiskan izveden v poletnem času,

- sodelovanje z društvi v krajevni skupnosti pri organizaciji in izvedbi kulturnih in športnih prireditev v KS je zelo dobro, posebej pri programu prireditev ob prazniku KS Steklarna,

- končno so se uredile razmere v taborniškem domu, pričakuje se oživitev bogate tradicije Taborniškega društva Rod

temnega hrasta in dani so pogoji za razne kulturne in druge dejavnosti, saj je bil konec marca 2010 z velikim prizadevanjem sveta KS Steklarna uspešno izveden občni zbor in izvoljeno novo vodstvo,

- v mesecu aprilu je bil svet KS Steklarna koordinator akcije »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«, v KS Steklarna, v kateri so zelo uspešno sodelovala vsa društva na področju KS in prostovoljci – skupaj 132 udeležencev/ brez zaposlenih v obeh delovnih organizacij

Predsednik KS Steklarna Adi Zaletel med slavnostnim nagovorom na proslavi ob prazniku KS Steklarna
H

/Steklarna Hrastnik in TKI Hrastnik/,

- oživitev kulturne dejavnosti v krajevni skupnosti/ godba, pevci, itd./ opazen napredek in večje sodelovanje,

- preko ustreznih strokovnih služb v občini krajanom nismo uspeli predstaviti okolje varstvene analize in meritve v krajevni skupnosti in ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja okolja, zelo pomanjkljivo je obveščanje, krajanje niso seznanjeni z rezultati meritev onesnaženosti zraka in voda.

Namesto zaključka

Na lokalnih volitvah 10. 10. 2010 je krajevna skupnost dobila novo vodstvo - novi Svet KS, katerega čakajo vse navedene nerealizirane naloge iz prejšnjih mandatov tako svetov KS Steklarna kot občinskih svetov. Razlog za njihovo prenašanje iz mandata v mandat so bile neugodne, investicijam v negospodarski sektor nenaklonjene ekonomske razmere. V svetu KS Steklarna pa smo prepričani, da se mora novoizvoljeni Občinski svet seznaniti z upravičenostjo

naših zahtev in tako zagotoviti enakomeren in skladen razvoj KS v občini Hrastnik.

Današnje in napovedane gospodarske razmere in splošna družbena klima, v katerih delujemo in živimo, so dejavniki, ki odločujoče vplivajo na delovanje tako občine, krajevne skupnosti, najbolj pa na odločanje v podjetjih na področju KS Steklarna o tem, katere projekte lahko skupno in kdaj izvedemo.

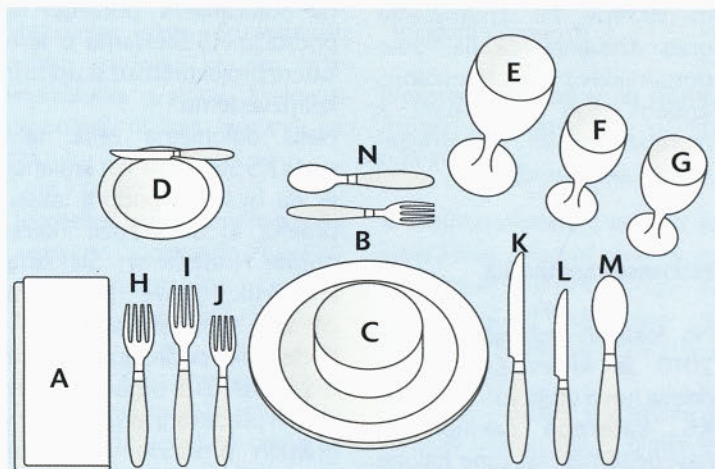
Naša dolgoletna želja, tako sveta KS Steklarna kot krajanov je, da bi lahko podprli takšen projekt, ki bo združil interes občine Hrastnik in Steklarne Hrastnik glede postopne oživitve steklarskega gradu - bodisi na področju kulturne dejavnosti ali z organiziranjem raznih predavanj ali prireditev v grajskih prostorih. Prepričani smo, da je le tako možno ohraniti bogato kulturno izročilo, ki ga prinaša steklarski grad.

Na koncu želim predsedniku uprave, vodstveni ekipi in vsem zaposlenim v Steklarni Hrastnik srečno, zdravo in uspešno novo leto 2011!

Predsednik Sveta KS Steklarna
Adi Zaletel

Kako so stvari razporejene na mizi in katere kozarce se uporablja za določene pijače

Prav enostavno, nam pravijo strokovnjaki obnašanja pri mizi. Splošno pravilo jedilnega pribora je, da začnete na zunanji strani vašega pogrinjka in se pomikate proti vašemu servirnemu krožniku (krožniku za glavno jed): najprej žlica za juho, potem nož za ribo in vilica, potem pa nož in vilica za glavno jed.

A. Prtiček (servieta)	E. Kozarec za vodo	K. Servirni nož
B. Servirni krožnik	F. Belo vino	L. Nož za ribo
C. Skodelica za juho na krožniku	G. Rdeče vino	M. Žlica za juho
D. Krožniček za maslo in kruh z nožem za maslo	H. Vilica za ribo	N. Žlička za sladico in vilica za torto
	I. Vilica za glavno jed	
	J. Vilica za solato	

Pogosto predlagajo, da je vilica za solato (J) položena levo od vilice za glavno jed (I). toda pri tem formalnem razporedu je vilica za glavno jed postavljena tako, da se uporabi pred vilico za solato. To pa zato, ker naj bi gost počakal na glavno jed, preden si postreže s solato.

Kdaj in kako

Kdaj pričemo jesti:

Ne glede na to, kako vas se učila mama, kulinarčni strokovnjaki pravijo, da vam ni treba čakati na vse ostale, da začnejo jesti. Toplo hrano začnite jesti takoj, ko je postrežena. Pri hladnih in samopostrežnih jedeh počakajte, da gostitelj napove večerjo in dokler si ne postreže glavni gost.

Hrana, ki se lahko je z roko:

1. **Kruh:** rezine kruha, žemlje in hlebčke prelomite napol ali na majhne kose predno jih namažete z maslom.

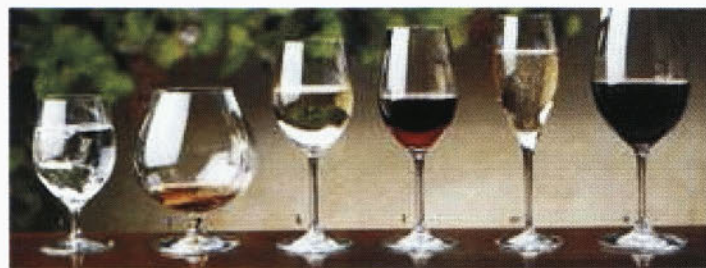
2. **Slanina:** Če se je drži maščoba, jo jejte z vilico in nožem. Če je hrustljava, jo zdrobite z vilico in jejte s prsti.

3. **Jedi, ki se jedo s prsti:** Posnemajte gostitelja. Če se take jedi ponujene na pladnju, jih prenesite na svoj krožnik preden jih nesete v usta.

4. **Hrana, ki se je samo s prsti:** koruza na storžu, rebrca, jastog, školjke in ostrige v lupini, piščančje perutnice in kosti (samo v neformalnih okoliščinah), obloženi kruhki, določene vrste sadja, olive, zelena, suho pecivo in keksi.

Kateri kozarci se uporabljajo za določene pijače

Strokovnjaki za vino se strinjajo, da vsaka vrsta vina zahteva posebno vrsto kozarca, ki poudari cvetico določenega vina. Če uporabljate ozek kozarec za robustnega burgundca, na primer, v kozarcu ni dovolj prostora, da bi z krožnim gibanjem roke v kateri kozarec držite vino premešali in s tem v celoti sprostili pravo cvetico vina. Kozarec mora biti tudi proti vrhu zožane oblike, da tako zadrži aromo in vam tudi omogoča, da ga počasi srebate. Na splošno naj bi bil pecelj kozarca dovolj dolg, da se z rokami trebušastega dela kozarca ne dotikate, kar lahko vpliva na temperaturo vina in posledično tudi na njegovo cvetico.

voda | konjak | belo vino | modri pinot burgundec | peneče vino | rdeče vino

a. **Voda:** trebušast kozarec s kratkim pedljem. Kozarec držite za pecelj, da ostane voda hladna.

b. **Konjak:** kozarec za konjak. Obračajte kozarec z obema rokama in ga potem držite v dlani ene roke - gretje kozarca poudari aromo konjaka.

c. **Belo vino:** malo manjši kozarec s širšim trebušastim delom kozarca, da se cvetice ohrani. Držite kozarec za pecelj, da ostane vino hladno.

d. **Rdeči burgundci in modri pinoti:** precej trebušast kozarec, da se vino predstavi v vsej svoji kompleksnosti. Ta kozarec je nekoliko višji od kozarca za belo vino.

e. **Šampanjec:** podolgovat, ozek kozarec, ki zmanjša površino vina in tako prepreči, da bi mehurčki prehitro izginili.

f. **Rdeče vino:** večji od kozarcev za vino. Kozarec držite za dno trebušastega dela, kjer se stika s pedljem.

Zdaj pa, ko imate pravilno pogrnjeno mizo in prave kozarce za vino, z užitkom pripravite predpraznično zabavo ter povabite nekoga, v čigar družbi boste uživali.

Kadrovske novice

STEKLARNA HRASTNIK d.d.

Novi sodelavci

V času od zadnje izdaja Steklarja smo dobili 7 novih sodelavcev in sicer: na področju prodaje so se nam pridružili trije vodje: Milan Hernaus, Gregor Šešerko ter Miran Mlakar, Robert Gaal je prevzel vodenje vzdrževanja, v proizvodnji Special smo zaposlili strojnika Nejca Kralja, v Sektorju upravljanja kakovosti pregledalca Amira Musiča in na vzdrževanju ključavničarja Marka Dobrška.

Nove sodelavce toplo pozdravljamo z željo, da bi se v naši sredini prijetno počutili!

Poslovili so se

- Branko Milinovič, vodja področja prodaje
- Edi Stoklasa, vodja skladišča materiala
- Milovan Naumoski, viličarist
- Tomaž Drnovšek, viličarist-delavec
- Mesud Tatlić, žerjavist-delavec
- Bajra Mašović, pregledalka

Upokojili so se

- Rudolf Kirhmajer, ključavničar
- Milenko Blagojevič, strojnik
- Stanislav Pušnik, strugar
- Omer Avdić, strojnik

Vsem štirim novim upokojencem se zahvaljujemo za dolgoletno sodelovanje in želimo vse lepo v prihodnje!

OSTALO

Sodelavca Jasna in Hajrudin Junuzović sta postala srečna mamica in očka sinčku Anesu.

Iskrene čestitke!

JUBILEJNE NAGRADE

10 LET: Marjan Žerko

20 LET: Sabina Žlindra

30 LET: Janja Osenjak, Gorazd Koritnik

40 LET: Viljem Alt

Vsem skupaj iskrene čestitke in zahvala za dolgoletno zvestobo.

Steklarne Hrastnik - Opal d.o.o.

Novi sodelavci

V tem obdobju nismo nikogar zaposlili.

Poslovili so se

Od oktobra do sedaj se je število zaposlenih v SH-Opal znatno zmanjšalo. 19 delavcev Sektorja kontrole kakovosti je bilo prerazporejenih v Steklarno Hrastnik d.d. (združitev služb).

Miro Zorec, vodja Proizvodnega sektorja Miro Zorec je bil 24.11.2010 zadnjič v naši sredini, ko je mnogo prezgodaj našel večni počitek.

Pogoje za zasluženo upokožitev sta izpolnili dve prizadevni delavki ročne in polavtomatske proizvodnje Ljubica Savić in Rada Brečko. Veliko prijetno izpolnjenih dni v novem stažju jima želimo. Mario Micin pa se je odločil za razkorak z nami.

JUBILEJNE NAGRADE

10 LET: Ljiljana Caranović, Nedo Stjepanović

30 LET: Josip Lujčić

OSTALO

V družini našega delavca Zahrudina Kukića se je sin Samuel pridružil svojemu petletnemu bratcu in vsem skupaj popestril in polepšal življenje.

Iskrene čestitke!

Kadrovska služba

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi sina, brata, moža in očeta

Mira ZORCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali toliko cvetja in sveč. Zahvaljujemo se sodelavkam in sodelavcem iz Opala in Speciala.

Hvala tudi vsem ribičem in prijateljem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Mama Milka, sestra Majda z družino, žena Janja, sinova Iztok in Matjaž z Mirjam

ZAHVALA

vodstvu, ki nam je omogočilo globoko sprostitev ter vero v prihodnost.

Sanja Luković in vsi udeleženci izobraževalnih programov

Nagradna križanka

	AVTOR: KARLI DREMEL	TURŠKO IME ZA ALBANCA	PREBI- VALEC RUSJE	MEDICIN. IZRAZ ZA PRIVESEK	PLEMIŠKI NASLOV	FRANC. PISATELJICA (FRAN- COISE)		SEČ	OZKA DEŠKA	SIN IZAKA IN REBEKE		ODTOK ZA ODPADNE VODE	SPISEK, SEZNAM	DELOVNA SKUPINA LUDI	MESTO V NEMČIJ
	PRITOK REKE KURE						FILOZOF (ANDREJ)				ŠKOTSKA RODOVNA SKUPNOST				
	ŽENSKO IME						MIA ZNIDARIČ				HRVAŠKA POKRAJINA				
											DUŠAN REBOLJ				
	BLIŠČ, RAZKOŠJE	PEVEC NABER	EGIPČ. BOG RO- KODELCEV		KIRURŠKA IGLA		ČEŠKI IGRALEC (BORIVOJ)								
			NEDRA		EDO RAVNIKAR		KOTOMER								
KOREK- TURA						NIKOLAJ OMERSA		GLAVNO MESTO LATVIJE	ASTROL. KURENT	URSULA ANDRESS	KREPČILNA PIJACA				
						KANON					MORSKA PENJA				
NORVEŠKI PISATELJ (ARTHUR)				MESTO ITALIJI			ENEJEVA ŽENA						PLESNA PRIRE- DITEV	MAKED. KOLO	JAPONSKI DROBIŽ
				IZRAELSKI PREROK			KMEČKI KOLEDAR								
KRINKA					ZEMELJSKI PLIN	KAREL ERBEN	STARO- RIMSKI PLEMIC					IGLASTO DREVO			
												PISATELJ VELIKONJA			
IME IN ?					GL. MESTO ČESKE					FINSKO JEZERO					
	MAJHNO REŠETO	CEK, KLOŠČ	BELEŽ- NICA			PEVKA DEZMAN			AMER. PEVEC (FRANKIE)						
			ORIG. IME IRSKE			TRŠČICA, TROHA			DRŽA						
PREMIŠ- LJEVANJE, DVOM								REJEC PSOV					GRAFIK JUSTIN	MADŽ. VOJVOD. PEŠNIK (KAROLY)	BAJKA, MITOS
						NEMŠKI FILOZOF (THEODOR)	RDEČILO								
SODOB- NIK KELTOV					ZNAČAJ						EKIPA, MOSTVO				
					KONRAD ADENAUER			DOLINA POD TRIGLAVOM			ANDREJ ROZMAN				
DAN V TEDNU					SLOV. PISATE- LJICA (EVELINA)			PREBI- VALCI IZRAELA							
GRADBE- NI MATERIAL					URNA			PRITOK MOZELE				KONICA, BODICA			

steklar

Steklar -

glasilo poslovnega sistema
Steklarne Hrastnik
ureja uredniški svet: Mojca Lavrič,
Soniboj Knežak, Metka Gabrič, Jaka
Krašovic, Marjeta Lenart, Vlado Sedej,
Marinka Anžlovar in Alenka
Leskovšek.

Glavna urednica: Mojca Lavrič
Oblikovanje: Alenka Leskovšek.
Fotografije: Branko Klančar.
Lektor: Herta Erman.

Grafična priprava in tisk:
Tiskarna Tori

Naslov uredništva:
Steklarne Hrastnik, C. 1. maja 14,
1430 Hrastnik
tel.: 03 56 54 600
www.steklarne-hrastnik.si

Malo za šalo...

"Očka, ali veš kateri vlak ima
največjo zamudo?"
"Kateri?"
"Tisti, ki si mi ga lani obljubil
za novo leto."

*

Blondinki se odpravita v
gozd iskat novoletno jelko.
Po dveh urah iskanja reče
prva drugi:
"Jaz se ne grem več!
Naslednjo, ki jo zagledava
vzameva, pa tudi če je brez
okraskov."

Ime in priimek:

Naslov:

Davčna številka:

Nagradna križanka

Med reševalce s pravnimi rešitvami
nagradne križanke bo žreb razdelil
nagrade v obliki vrednostnega bona za
nakup izdelkov v naši industrijski
trgovini:

1. nagrada: paket promocijskih
izdelkov
2. nagrada: paket promocijskih
izdelkov
3. nagrada: paket promocijskih
izdelkov

Izrezek celotne križanke z vpisano
rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo
Steklarja, Cesta 1. maja 14, 1430
Hrastnik do 30.01.2011.
Reševalce prosimo, da pripišejo svojo
davčno številko in naslov.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v
Steklarju št. 5/2010 smo prejeli 26
rešitev. Žreb je prisodil nagrade
naslednjim:

1. nagrada - paket promocijskih
izdelkov: Greta Jager.
2. nagrada - paket promocijskih
izdelkov: Boris Matko.
3. nagrada - paket promocijskih
izdelkov: Vili Fabjan.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

Krek, KE, slikar, lunatum, tvorba, TER
DRUŽINO, Aak, psar, EN, Eritreja, svislj,
markacija, Arko, krilo, ten, Moa, panda,
Lijg, Aalborg, Aniene, ataka, kakan, Klara,
čuvalj, Kali, os, atenej, Mara, HS, nerv,
Kotor, Luka, Ilz, Anica, delo, obad, Noe,
Nonij, arak, Nace, ikt.
NAVPIČNO: SODELAVCI. K.D.